

Pavica Novaković*
Sumartin
(1929)

SUMARTINSKI RJEČNIK

UDK 80087.801.3

Rukopis primljen za tisak 16. listopada 1993.

Čakavska rič, Split, 1994, 2.

Sumartinski je govor prilično natrunjen talijanizmima i talijanskim riječima, kao i govor ostalih primorskih krajeva, ali nije iz daleka u tolikoj mjeri kao govor dubrovački. U drugu je ruku vrlo dobro očuvan od turskih i njemačkih riječi. – Treba imati na umu da je prema velikom broju navedenih tuđih riječi razmjerno malen broj onih tuđih riječi koje se često upotrebljavaju u govoru.

Napose je vrijedno spomenuti da su Sumartinjani sačuvali lijep broj narodnih riječi, koje su u mnogim dijelovima našega naroda potisnute tuđicama. Tako se u Sumartinu govori: *bičve, júhan, žlica, pàpār, zíkva, súsid, kvàsina, cīnē, trâk, pūt*, itd., a gotovo su sasvim nepoznate riječi: čarape, čorba, kašika, biber, bešika, komšija, sirće, pantljika, jeftin, sokak itd.

* Prof. PAVICA NOVAKOVIĆ (Sumartin, 1899.–Split., 1981.) poslije osnovne škole u Sumartinu završila je Preparatoriju u Dubrovniku te Filozofski fakultet u Zagrebu, pedagogiju i hrvatski jezik. Predavala je u Realnoj gimnaziji u Rumi te u Klasičnoj gimnaziji u Splitu do 1938. godine kad se vjenčala sa splitskim apotekarom mr. pharm. Antunom Tociglom onda napustila službu. Posvećuje se humanitarnom djelovanju, aktivira se u izgradnji i uređenju crkava, suraduje u raznim vjerskim časopisima, a posebno se zalaže prikupljajući pretplatnike i suradnju za časopise »Glasnik Molizanskih Hrvata«, »Hrvatske novine« (glasnik Gradišćanskih Hrvata), »Jezik« itd.

U profesorskoj radnji iz 1929. godine obradila je govor rodnog Sumartina. Ovaj rad nije bio objavljen, pa ovdje donosimo dio tog rada – rječnik sumartinskog govora, kako je zabilježen prije 65 godina.

Ima i hrvatskih riječi koje su drugdje slabo poznate, kao: *lūžnjak*, *slâmnica*, *sočivica*, *pròcip*, *ròguša*, *mlič*, *svičār*, *pòpečak*, *pòbuk* itd., ili se upotrebljavaju u djelomično ili sasvim drugom značenju, npr.: *pròsīp*, *břnica* (ili *břnjica*), *bàba*, *mīlo*, *tvřdo*, *strășno*, *junāk*, *divōjka*, *Góspe*, *Ditić* itd.

Od nekih se riječi govore samo neki oblici, npr. od pridjeva *brz*, *a*, *o*, samo prilog *břzo*, tako isto od *mio*, *la*, *lo* samo *mīlo*, od deminutiva *kćerca* samo vokativ *čěrce* itd.

Neke se, inače vrlo obične, riječi u Sumartinu uopće ne govore, npr. *veoma*, *ići*, *mного* itd.

Potanjim bi se proučavanjem ove vrste moglo doći do vrlo interesantnog priloga za psihologiju jezika i za nacionalnu psihologiju. Što vrijedi za čitav narod, to vrijedi i za manje grupe naroda pa i za pojedince. Svaki čovjek ima svoj posebni rječnik i svoj stil prema svojim duševnim potrebama. U uskoj su dakle vezi jezik i psihologija. Zato sam iz jezičnih i iz psihologijskih razloga obratila rječniku veću pažnju.

Nije mi namjera da izrađujem potpun rječnik, tj. da navodim sve riječi što se govore u Sumartinu, jer bi to bila golema leksička radnja koja nije ovdje ni potrebna. Nastojat ću navesti po mogućnosti sve tuđe riječi što se govore u Sumartinu i sve one koje nas mogu zanimati radi bilo kojega od prije spomenutih razloga. Da bi slika leksičkoga blaga bila što potpunija, nastojat ću mjestimice spomenuti i riječi koje se ne govore u Sumartinu. Navest ću i neke riječi kojih se akcent ne slaže s akcentom označenim u Karadžićevu ili u Akademijinu rječniku.

Rječnik

A

acāl, acála, m., »čelik« se ne govori

àdvenat, àdvēnta, m., tal. advento, došašće, 4 nedjelje dana pred Božić

advòkat, advòkata, m., u A. Rj., advokat, advokata

àfān, àfana, m., tal. affano, nesvjestica

afānt, afānān, v. pf., tal. affanare; afanala je i afanalo ga je (pao je u nesvijest)

agrāvāt, agrāvān, v. pf., od tal., aggravare, oteščati, samo u značenju: pokvariti želudac

àgust, m., tal., agosto, pored kolovoz, što govore samo mladi

Agùštela, f., žensko ime

ajdūk, ajdúka, m.

ājme, interj, ne uzvikuje se samo u žalosti nego vrlo često u čudu i uopće u razgovoru; ispor. tal. aime; jao; u. A. Rj. ājme

alāt, aláta, m.

Àmerika, f., a ne Amèrika (v. A. Rj.)

Amerikánac, m.
 amerikánskī, adj.
 Āna, f., ime žensko; ne govori se ni Āna ni Ána, ali čuje se i Áne
 ânci, vez., tal. anzi, dapače
 âčikrst, m., A. Rj. ančikrst
 Āndrica, m., dem. od Āndrija (u A. Rj. Āndrīca)
 Andrijana, f., (u A. Rj. Andrijana)
 ândel, m., tako se zove i malo dijete kad umre, i zjenica od oka
 andelīř, m., (dem. od ândel)
 andeòskī, adj. (u A. Rj. ândeoski)
 ândīna, f., angina, bolest u grlu
 Āneta, f., tal. Anetta pored Ānica
 ânež, m., anisum (u A. Rj. ânež)
 ânkora, f., od tal. ancora, no govori se i sidro
 Āntica, fj. (u A. Rj. Āntica i Āntica)
 Ānzula, f., ime žensko, tal. mlet. Anzola (u A. Rj. samo ime m. Anžul)
 ânžula, f., (u A. Rj. ažula) kopča, petlja, od tal. asola (za zakopčavanje potrebna
 je šagula i anžula)
 apèlat, apèlān, v. pf., tal. appellare, pozivati se na koga, ali se čuje npr. i: apèlaj
 na Bôgu! što znači túži me B.
 àpošta, adv., tal. apposta, navlaš
 àpoštol, m., nikad: apostol
 àprīl, aprila, m., tal. aprile; mlađi govore i: trāvanj
 Ārap, m., mj. Arapin
 arbūn, arbūna, m., vrste morske ribe, tal. pesce albero, u Dubr. ârbūn, arbūna
 ârešt, m., tal. arresto, zatvor
 arèštat, arèštān, v. pf., tal. arrestare, ustaviti, ustavlati, uhvatiti, metnuti u zatvor,
 uhapsiti
 ârja, f., tal. aria, zrak, što se također govori
 ârkāndel, m., mj. arhandeo
 armār, armāra, m., od tal. armadio, znači ormar uzidan u zidu, ispod stepenica i sl.
 armerūn, armerūna, m., tal. armadio; znači ormar koji se može prenositi; ormar
 se ne govori
 armīžat, armīžan, v. pf., tal. armare; armīžāj brod, jer će būra! (= veži, usidri,
 osiguraj proti buri)
 Āustrija, f., (u A. Rj. Aùstrija)
 Austrijánac, Austrijánaca, m.
 àustrījskī, adj.
 avàncat, avàncān, v. pf., tal. avanzare, u službi se pomaći, veći čin dobiti, zatim
 uzeti dobiti po leđima, npr. avàncačeš mi (istući ću te); čûvaj se, da ne avàncāš
 itd. (obično)
 àvār, adj., tal. avaro, škrt
 aventūr, aventúra, m., tal. aventure – kupac
 àvīz, àvīza, m., tal. avviso, obznana
 avizat, avīzan, v. pf. tal. avvisare, obznaniti koga što

avizávat, agizājēn, v. impf.
Āzja, f., a ne Āzija.

B

bāba, f., znači samo: primalja ili babica, a s atributom stara znači: stara žena; istom u posljednje vrijeme uče djecu da zovu bāba mj. nōna roditelji, koji žele da im djeca budu »gospodska« ili »fina«

bābun, m., izmišljeno živo strašilo

bābica, f., ne govori se kao ni primalja nego samo bāba

bācat, bācān i bacan, v. impf., refl.: bacat se kamenom na koga

bacélat, bacélan i bacilat, bacilan, v. impf. mariti.; ne bacélāj za tō! (= ne mari, ne haj za to!); riječ je talijanska

bādānj, bādna, m., u A. Rj. badan

bādat, bādan, v. impf. govori se i u prenes. značenju, na pr. badat koga jezikom (u A. Rj. bādati, bādam)

badnjīč, m., dem. od bādānj

bāgra, f., vrsta, pasmina; ima jūdī svāke bāgrē

bāhat, adj. ohol, nadut (u A. Rj. bahat)

bāja, f., drveni sud, u kojem se soli meso (nema u A. Rj.)

bājama, f., ne govori se ni bajam ni badem

bājica, f., dem. od bāja

bajūneta, f., tal. bajonetta, bodež

bāk, bāka, m. pijesak kojim se tuče po kovanom novcu kad se igra na bak (ovoga značenja nema u A. Rj.)

bakalār, bakalāra, m. i bakarāl, bakarala, tal. baccala i baccalararre

bākvača, f., neka vrsta krupnih krušaka; Daničić (v. A. Rj.) ima samo jednu potvrdu za ovu riječ pa misli da je možda krivo napisano mjesto batvača

bāl, bāla, m., tal. ballo; govori se i ples

bālānca, f., of tal. mlet. balanza, vaga, tezulja

balancūn, balancūna, m., augm. od balanca, decimalna vaga

balānzat, balānzān, v. impf. buncati, osobito u vrućici

bālav, adj. abrljan, balama; u prenes. znač.: bālav čòvik (= č. koji ne može šutjeti već sve izbrblja; ovoga značenja nema u A. Rj.)

bālavac, bālāvca, bālāvāca, m., govori se isto kao bālav u pravom i prenes. smislu

bālavica, f., kao bālavac

baldākin, baldakína, m., tal. baldacchino, nebica

bāleša, m., = bālavac

balin, balína, m., puščano zrno

bālīt, bālin, v. impf., puštati iz sebe bale, balama brljati; govoriti koješta

bālota, f., tal. balotta, zrno ili kugla uopće; puščano zrno, topovsko zrno

bālotica, f., dem. od balota

bālsam, m., (u A. Rj. bālsam): vonja kako bālsam znači da se tomu mirisu ne može ništa prigovoriti

balûn, balúna, m., tal. ballone, lopta
 bãnak, bãnka, bãnaka, m., klupa, od tal. banco
 bančíc, bančícã, m., dem. od banak; na bančíc može sjesti samo jedna osoba, obično je nizak i služi za podnožje; ako je visok, pa bio i za samo jednu osobu, zove se bãnak
 bãnda, f., ozloglašena družina
 bãnda, bãndē, f., strana, od tal. banda; privrće se s jednē bãndē na drugu; stãvi tē šólde nã bãndu! (tj. spremi ih), jedàn se kraj Sumartina zove Mãla Bãnda
 bãndĩra, f., tal. bandiera; govori se i barjãk
 bãnica, f., deset novčícã (komad od nikela)
 bankãnõta, f.
 bankãraus, m., (ifati češ bankãraus = dobit češ batina)
 bãnj, g. pl., bãnjĩ i banja, m., kupelj, od tal. bagno
 bãpka, bãbãka, f., mala buba, koja podgriza rašće; kad se u nju krene, smota se u klupko
 bãr, bãre i bãren, adv.
 barãbãn, barãbana, m., spomen na dan kad su Isusa bičevali. (Očeš põč u cřkvu na bãrabãn? – Dãt komu barãbãn = išibati koga)
 bãrat, m., zamjena – od tal. baratto; dãla san u bãrat (= u zamjenu)
 barãtat, barãtãn, v. pf., zamijeniti od tal. barattare
 bãrba, m., stric, ujak; starijim se ljudima za počast kaže barba (kao čiča)
 bãrbeta, f., uže, kojim se vezuje prova krova. Riječ je talijanska.
 barbûn, barbúna, m., morska riba koja se u Sumartinu obično zove trijã (= trĩglja), tal. barbone
 bãrčica, f., dem. od barka
 bãren i barãnko, adv. barem
 bãrilac, m., dem. baril, što se rijetko čuje, obično bãrilo
 barilce, n., dem. od barilo
 bãrĩlo, u tal. barile, bačva, i mjera za tekućine. Bačva od tri barila.
 barjãk, barjãka, m.
 bãrka, f., mala lađa, tal. barca
 bãrkat, bãrkan, v. impf. ne znači ticati (v. A. Rj. i Broz-Ivek.) nego kao kopkati, čeprkati, npr. nē barkaj nõs! ili zube
 bãs, bãsa, bãso, adj., tal. basso, nizak
 bãsetan, adj., tal. bassetto, nizak
 bãšćina, f. (mj. bãština), imanje
 bãška, ad., napose, osim
 bãškot i biškot, m., tal. biscotto, kruh dva puta pečen; posebni kolači bez soli, dobro osušeni u peći
 bataljûn, bataljûna, m., mnoštvo, tal. battagliaione
 bãtit, bãtĩn, v. impf. tal. battere, udarati i u prenes znač. tvrditi (Onã ùvik ĩsto bãti /= uvijek isto tvrdi, govori/.)
 bavûl, bavúla, m., kovčeg, tal. baule
 bãzdovina, f., govori se i šanbuk prema tal. sambucco
 bëba, f., ova se riječ sada češće čuje, dok je pred nekoliko godina jedva bila poznata

béčit, běčin se, v. impf. – Beče se obično djeca; još je običnije: béji(t) se.
 bèdra, f., mj. bedro, n.
 béjiti se, bějin se, v. impf. (mj. béljiti se)
 béke, bekê, f., dječja riječ za ovcu
 bèkīna, f., tal. riječ iz dijalekta, kožica npr. od brava. I za čovjeka se kaže, kad je jak i zdrav: »dobrê je békine«, i obratno: »slàbe je bèkīne«
 belāj, belāja, m., nesreće, zlo, vrag
 bèštīmja, f., tal. bestemmia, psovka
 bèštja, f., tal. bestia, životinja, a pogrдно se kaže i čeljadetu, koje se bilo u čemu izjednačuje sa životinjom
 bèteg, m., bolest, mana, madž. beteg bolestan
 bètežan, bètežna, adj.
 bèvānda, f., razvodnjeno vino, od taj. bevanda
 bičērīn, bičērīna, m., tal. bicchierino, čašica
 bičva, f., – ne govori se čarapa
 bičvica, f., dem. bičva
 biđan, biđna, adj. jadan
 biđunac, biđūnca, m. posuda drvena za vino ili ulje
 biđja, f., (mj. biđja), cjepanica se ne govori
 bijac, bijca, m. (mj. biljac), vuneni prostirač i pokrivač; gunj se ne govori
 bijica, f., dem., od bija
 biláver, m., muško gotovo bijele kose i plavih očiju (Ove riječi nema u A. Rj.)
 bilica, f., vrsta smokve koja se u nas najviše sadi; i neku jabuku tako zovu
 bilka, f., žensko vrlo svijetle kose i plavih očiju; ovoga znač. nema u A. Rj. pod bijelka
 bílona, m., vidi: biláver
 biljet, m., tal. biglietto, cedulja i vozna karta; biljet òd vižite, vizitkarta
 biljētīn, biletīna, m., dem. od biljet, ceduljica
 biškup, m. – ovako se zove trtica u peradi radi sličnog oblika s mitrom biskupovom, bez koje se biskup ne može ni zamisliti; to se ne govori porugljivo
 Biškùpuša, f., nadimak ženskoj
 Biskupúšac, m., nadimak muškom
 bištar, bištra, adj., za vodu, rakiju, ulje itd., ali za čovjeka se ne kaže u Sumartinu da je bistar
 biškòtat, biškòtān, v. pf., tal. biscottare, prepeći ili po drugi put peći kruh
 biškòtin, biškòtīna, m., dem. od biškot ili bàškot; ne znači kolačić nego dvopek
 biť, bijem, v. impf., bez prijedloga ne upotrebljava se nikad u značenju tući
 biž, m., grašak, od tal. bisello
 bižnona, f., babina mama
 bižnōno, m., djedov otac
 bjàka, f., tal. biacca, bjelilo
 bjàkat, bjàkān, v. pf., od bjàka, bijelo bojadisati; obilit (= obijeliti) se može samo vapnom
 blāgo, n. – ne znači nikad stoku
 blāgo meni! i: blago ga se meni!

blàzina, f. – jastuk ili izglavlje se ne govori

Blàž, m., ime muško (Kandalora zima fôra; za njon ìde svèti Blàž, pa gòvori, da je làž.)

blàžen, adj. (Blàžên ko nêma dice! – Blàžena ti! /= blago tebi!)

bléjat, bléjen (mj. blejin) v. impf. Bleje ovca i janje. Za čovjeka se kaže da bléje kad ludo ili svašta govori.

blèka, f., budala; od blejati, koji bleji, a ne zna što, po tom lud

blèkinja i mlèkinja, f., vrsta smokve

bléko, m., budala, v. blèka

blèsast, adj. budalast

blèzga, f., znači što i blèka

blitva, f., vrsta zelja; od lat. blitum

blizánac, blizánca, m., (m.j. blizànac, blizànca)

blízu, I. adv. Kad pred njim stoji prijedlog *u*, akcenat se ne mijenja, npr. ublizu;

II. praepos. s gen.: blizu puta, blizu tebe; običnije: kraj tebe

bòbica, f., dem. od bobâ; bòbice od smrîčke (= smreke), od smîčice, mîrtine.

Zatim: bòbice (= koštice) od trišnje, višnje itd.

bòca, f., (gen. pl. bòcâ) od tal. boccia, mlet. tal. bozza, staklenka koja je gore široka i služi za spremanje voća i slično

bòckânje, n., dem. od bocanje, što se u Sumartinu ne govori

bòckat, bòckan, v. impf. – Najviše se govori o bockanju jezikom.

bocùn bocúna, m. – Riječ je talijanska. Po obliku se bocun razlikuje od boce.

Bocun služi zavodu, vino i slično, a grlo mu je šire nego u butile.

bòčata, f., slana voda koja je podzemno u vezi smorem i nije za piće već samo za kuhanje. Od tal. bocata = cijed. Na Krku bùčata (v. A. Rj.).

bòčica, f., dem. od bòca, ali po obliku nije to mala boca nego mala butilja.

Bòg, Bòga, m., – »Bòg ti dà« i »Bòg van dà« ne znači samo želju, blagoslov, nego znači i »hvala«, a još češće »molim«, npr.: »Bòg van dà, pročítajte mi písmo!« Kletva: Da Bòg da! Akò bog dà (Ono što slijedi, prešuti se.) Bog te vidijo (mj. ubio)!

bògastvo, u disimilacijom mj. bogatstvo. Tako i prokléstvo, gòspostvo itd.

bogòvit, adj., samo u obratu: svàki bogàtiti dan. Govori se i: svaki (u) Boga dan ili svaki Božji dan.

bója, gen. pl. bōjā), f., običnije kòlūr, tal. colore

bòjā, m., čovjek strašna izraza na licu, okrutan, ubojnički (Pràvi je bòja, ùbijo bi čòvika zà šolad.)

bòji, bòja, adj. comp. za dobar. Bòja si pòč nègo dòma stāt (= bolje je da ideš nego...). Bòji sê ne bacila pùno zà tè šènpjece /= bolje je da se ne uznemiruješ za te gluposti/).

bokùn, bokúna, m., od tal. boccone, zalogaj; od zalogaja prenijelo se značenje na komad; govori se i komad i kus; parče nije poznato

bokùnič, m., dem. od bokùn

bòla, f., bol. ràna, bolest; dječja riječ, a odrasli je upotrebljavaju u šali ili rugajući se (»Koja strašna bòla!« vele onome koji se za malenkost prestraši.)

bòlan, bóna, adj., ne znači ni bolestan ni jadan nego se upotrebljava kao uzrječica

(Jesi čüla, bóna, šta se dogodilo!)
 bòlĕst, f. (Činī ti bòlest /= pobuđuje sažaljenje/).
 bolĕživ, adj., koji često pobolijeva
 bòlit, bolī, v. impf. (Bolī me gláva, zŭb, rúka itd. Āl ga dúša bolī za nĭjn! /tj. nije mu za nj stalo/. – Ne govori se: »boli me« u znač. »bolestan sam« nego se radi ovoga rugaju »Vlasima«
 bólница, f., s ulaznim akcentom, a tako i druge izvedene riječi
 bòme mj. bogme (= Bog me) vrlo često dolazi u razgovoru
 bònaca, f., tal. bonazza, tišina na moru. »Kapitan Bonaca« je slab kapetan, koji se boji mora ili se ne zna snaći na uzburkanom moru.
 bònbòn, bonbóna, m., od talij. bombone, govori se u značenju slatkiš, a bombon se u Sumartinu zove cukarin
 bôr, bôra, m., lok. bôru, pl. bôri običnije nego bôrovi. U zaklinjanju govori se: bôra mi, bôra ti, bôra vān, za bora! (mj. Boga). Načinit bôr (tj. božićno drvo) običaj je posljednjih godina.
 borovina, f., ne znači samo borovo drvo nego i mjesto obraslo borovima
 bôt, m., tal. botta, udarac (Bôt je tŭka /=1 sat je udario/). Do jednóga bôta (= do 1 sat popodne). Od broja 5 dalje ne govori se bot nego ura, a i na 2, 3, 4 nije obič.
 bôta, f., tal. botta, udarac. Vrlo je obična ova riječ u obratu: òstā je nà botu mĭrtāv (= na mjestu mrtav)
 bôtilja i bŭtilja, f., tal. bottiglia
 botŭn, botŭna, m., tal. bottone; dugme nije poznato
 Bòžić, m., – Prvi Bòžić ili Svī svĕti
 brābak, brāpka, m., nečist u zrcima, npr. od miša, koze, ovce itd. (U A. Rj. nema ove riječi nego ima brabonjak).
 bráčevina, f., trava, što na braku raste. Kad ribari ugledaju bračevinu, znadu, daje blizu brāk.
 brāganja, f., jednostavna mreža, koja se »poteže« i prema krajevima je uža; upotrebljava se za zimsko ribanje i to za svaku ribu
 brāk, bráka, m., pl. braci, pećinasti brežuljak u moru, udaljen od kraja, podesan za riblja kotila. Na braku je plitko i zato zgodno za lovljenje riba.
 branjevina, f., šuma u kojoj je zabranjena paša
 brāšno, u., rijeko se čuje; obično: múka
 brāt, m., ne govori se u množini
 brāv, m., nom, pl. brāvī, gen. brāvī; brāv je samo jarac i koza, a ovca i ovan nisu bravī u Sumartinu (v. A. Rj.)
 Brĕla, n., gen. Brĕlā i Brĕlā; Gôrnja Brĕla i Dôlnja Brĕla dva su sela u Dalmaciji blizu Makarske. Breljani govore: iz brĕla, u Sumarti(nja)ni: iz Brĕla. (U A. Rj. griješkom Brĕla).
 brĕz, prijedl. Govori se o brĕmenu bez ikakva dodatka, uvijek se misli brĕme šŭme, a za brĕme drvā i dr. uvijek se dodaje čĕga.
 brĭtvica, f., dem. brĭtva; zove se i mùtica
 brĭžôla, f., svinjska pečenica, od tal. frigere = pržiti
 bĭk, bĭka, m., mj. bĭk, bĭka

břnjica i břnica, f., podsuknja; zove se i řđtana, tal. sottana; brnjica, řto se stavlja psu na gubicu, zove se »muřarjola«

břđka, f., tal. brocca, I. krčag za vodu, II. čavao; govori se i čaval, gen. čavla
brontulat, brontulān, v. impf., tal. brontolare, mrmljati

brontulūn, brontulūna, m., tal. brontolone, koji uvijek mrmlja

brōnz, m., (u A. Rj. brōnza, f. i bronac, m.)

brōnzin, bronzīna, m., (lonac se ne govori) bit će od bronz, premda bronzin nije
napravljen od bronza nego od gize; mješavine naime gize i bronza

bronzīnić, m., dem., brōnzīn, lončić

břřkat, břřkān, v. impf. (mj. břřkati)

I. pomalo premetati, npr.: břřkat po pjātu, po řkafetīniman, po řkātulan.

II. řtogod nehajno ili nevjesho raditi: samo břřkā, a niřta nē vājā, řta ućini.

III. kada tko vrlo polako řto radi, kaře mu se porugljivo, da se břřka. Ovog
znaćenja nema u A. Rj. – Prema tome:

břřkavac, m., koji sve premeće ili koji nije nikad s poslom gotov, koji je vrlo spor.
(Ove rijeći nema u A. Rj.)

břřkavica, f., v. břřkavac. (U A. Rj. břřkavica, ali s drugim znaćenjima.)

brūřket, m., řdrijeb, kocka od tal. bruschette. (Bruřket se vadi: stāvī čemo brū-
řkete, pa kō řta izvadi).

břzo, adv. (īđe břzo kō da vāpōr); pridjev brz, -a, -o se ne govori, nego tal. řvėlāt,
řvėlta, řvėlto

bubatac, m., g. pl. bubatāca. (Ove rijeći nema u A. Rj.)

būblica, f., dem. od būbla, řto se u Sum. ne govori. Samo: būblica krūva.

bucāl, bucāla, m., poput bačve ili valjka ograđeni otvor zdenca. (Bucāl vājā
zātvarat za da nē padā řpōrkica unūtra.)

būcāne, n. Vidi bucat.

būcat, būcān, v. impf. – I. kad plīva strāřno būcā nōgān, pa řtrāpa svē nāokolo.

– II. Būcat na gāvane, tj. pōbukom būcati, būku činiti udarajućī po vodi

būcavica, f., mreřa kojom se love gavuni, pa se po nima zove i gavunara. Būcavica
je nazvana jer treba bucati da bi gavuni uřli u nju. Būcavica ima sasvim uska
oka.

būča, f., kugla drvena za igranje, od tal. boccia, lopta

budīla, pl. tantum, mreře plutaće za lovljenje srdela, kao prostice, samo manjih
oka

buganac, bűgānca, m., tal. buganza, rujba, ozeblina

būkara, f., drvena posuda, čařa s rućicom, iz koje teřaci piju vino. Od tal. boccale.

Drugo je vrć.

būkarića, f., dem. od bukara

bűkvare, pl. tantum, jednostavne mreře za bukve

bűl, bűla, m., tal. bollo, pořtanska marka

bunbāk, bunbāka, m., pamuk, tal. bambagio

bűnbit, bűnbin, v. impf. djećja rijeć mjesto piti. Za onoga koji dobro pije kaře
se řaljivo, da »dobro bűmbī«.

bűra, f., sjeverni vjetar, tal. boea

bűran, bűrna, bűrno, adj. od bora. Samo o vjetru i vremenu: dānas je bűran dān

(tj. bura puše), búrno vríme. U prenešenom značenju se ne govori.
 bürdíl, bürdila, m., talij. bordello, huka, buka
 burdižat, burdižān, v. impf. tal. bordeggiare, broditu suprot vjetru
 bürin i burinet, m., dem. od bura
 bürnjat, bürnjan, v. impf. Burnjati može samo čeljade, i to ne burnja kad hoće da se razboli (A. Rj. kao kunja) nego kad leži shrvan vrućicom i obično ne zna za se. Kàko je dōšla iz poja, zabürnala je i èno burna jādna ima dvā dāna.
 bűšak, bűška, m., tal. bosco, šuma
 bütiga, f., tal. bottega, dućan; potonje se rijetko govori
 bütilja, f., tal. bottiglia
 bůža, f., tal. bugio, rupa; I. bůža od kjúča, II. pôč ù bůžu (= u tamnicu)
 bužak, bužāka, m., mj. budžak, ugao, kut; turska riječ
 bűžeta, f., dem. od bůža, rupica za zakapćanje. Vāja mi učinit bűžete i prīšit botúne
 bűžica, f., dem. od bůža rupica uopće

C

cáblo, n., običnije stàblo i stáblo
 cākli(t) se, caklīn se, v. impf., mj. stakliti se
 cāklo, n., pored stàklo
 cāpalo, n., koji teško hoda
 cāpat, cāpan, v. impf., teško hodati, na svu nogu stajati
 cedrūn, cedrúna, m., tal. cedro
 cèkīn, n., tal. zecchino, mletački zlatni novac; vrīdi stō cekīnī (= mnogo vrijedi)
 cīgār, m., tal. sigaro, cigaro, a cigareta se zove španjulet
 cīknut, cīknēn, v., pf. vino je cīklo ili cīknīlo (= pokvarilo se malo)
 cīri(t) se, cīrīn se, v. impf., smijati se
 cinē, adv., jeftin se ne govori
 cmīj, cmīja, m., smilje
 cōlav i cōtav, adj., od tal. ciotto, hrom.
 crjēn, crjēna, crjēno, adj. pored crven, -a, -o, što govore samo mlađi
 crjénak, crjénka, m., (mj. crvenak) vrsta grožđa
 crjènit, crjenīn, v. impf., mj. crveniti
 cřkva, f., običnij enego cřkva
 cřv, -a, m., čovječja glista (bòlestan je ĩma mi cřve)
 cúja(t) se, cūjan se, v. impf. ljuljati se
 cùkar, g. cùkra i cùkra; m. šećer se ne govori; tal. zucchero, slador
 cukārin, cukarīna, m., dem., od cukar, tal. zucherino bombon, što se u ovom značenju ne govori
 cunculīka(t) se, cunculīkan se, v. impf. ljuljati se na ljuljački
 cvīt, m., bijelo brašno; krùv òd cvīta; bīl kàko cvīt

Č

čākule, f., pl. tantum, tal. chiacchiera, brbljanje, govorkanje
 čanpēr, čanpéra, m., čaporak, pandže se ne govori

čapat, čapān, v. pf., tal. acchiappare, uhvatiti; govori se i ufatit
 čār, čára, čáro, adj., tal. chiaro, jasno, svijetlo
 čára, f. čínit čäre, đizat čäre s điteta
 čejáde, čežadeta, n. (s njīn se nè može govōri kàko s čežadetom (= kao s razboritim
 čovjekom)
 čèla, f., mj. pčela
 čèlinjā jùbica, vrsta trava
 čènpres, m. (mj. čempres), govori se i chèpc
 chèpc, m., pored čempres
 čepřjat, čepřjan, v. impf. (mj. čepřljati)
 čēr, čēre, f., kčí
 čērce, vok. sg. od im. kčerca, drugi se padeži ne govore
 čífut, m., mj. čifutin
 čikara, f., tal. chicchera, šalica se ne govori
 čimavica, f., obično), govori se i čímak, stjenica
 čímula, f. (u A. Rj. čimula) samo klica od kupusa
 čímulica, f., dem. od čímula; govori se i pròkolice; ispor. pròkule u Dubrovniku
 čítóvnica, f. (:čítaonica). (Ove riječi nema ni u Broz-Ivek. ni u A. Rj.)
 čívīre, f., pl. tantum. nosila za terete
 čèobān, m., mj. čobanin, pastir se ne govori
 črčájak, črčájka (i čičájak), m., mj. cvrčak
 čūdo, ad., mnogo.
 čūka i čūpka, f., g. pl. čūpākā
 čūt se, čūjēn se, v. impf., osjećati se. (Kàko se čūješ? Ne čūjēn se dobro u životu.)

D

dākle, vezn., pored dāklen.
 dān, dāna, m., prívī dān (= ponedjeljak); Bādñjī dān, gen. Bādñjega dāna (obično)
 ili dněva; Mřtvi dān (= Dušni dan, što se ne govori.)
 dāt, dān i dāden, v. pf. »Koliko biste mu dāli gōdīna?« (= koliko mislite da mu
 je godina?)
 dāžit, daži i dāžjit, dažjī, v. impf. pord křšit, křšī; ali dažd se ne govori
 dēboto, adv., gotovo, skoro (deboto san pāla)
 dēcenbar, m., tal. dicembre; mlađi govore i pròsinac
 defērenca, f., tal. differenza, razlika (defērēnca je između njī, kàko òl neba do
 zemjē)
 delikān, adj., tal. delicato, nježan
 dēpozit, m., tal. deposito
 depozitat, depozitan v., pf. tal. depositare, slegnuti se na dno
 dēsna, f., pl. dēsne
 dēštūrb, dēštūrba, m., tal. disturbo, smetnja, dosađivanje
 deštūrbavat, deštūrbājen se, v. impf., tal. disturbare, smetati, dosađivati, truditi
 se (ne ču vas deštūrbavat; nemojte se za me deštūrbavat)

ði, adv. gdje
 ðignut, ðignēn, f., pf. (Dòša ga je na kuću ðignut /= došao je kući po nj/.)
 ðigōd, adv., gdjeod i katkad (pōčemo ðigod u nje /= katkad/; ōn ti je ðigōd ū
 poju /= gdjeod/)
 ðinja, f., lubenica
 Ditić, m., dem. od dite, mali Isus
 ðitinstvo, n., djetinjstvo
 dívjō mēso, mesna izraslina iz rane
 ðivērti(t) se, ðivērtin se, v. imperf. tal. divertirsi, zabavljati se
 ðivōjka, f., sluškinja, a djevojku zovu u Sumart. cūra
 divojkāša(t) se, divojkāšan se, v. impf. biti sramežljiv kao djevojka; kada se tko
 stidi jesti, kaže mu se: Nēmoj se divojkašat!
 dlāka, f., od starijih se ljudi može čuti i zlāka
 dōba, n., govori se i u ak. pl.: u ōvā doba, u zādna dōba
 dōč, dōdēn; dōč nà manje (= ne održati riječi)
 dōodak, dōotka, m., dohodak, tj. dio ploda što gospodar prima od težaka sa
 zemlje, koju mu težak obrađuje
 dōkle(n), adv.
 dōl(i), adv., dolje
 dōnkle, vezn., tal. dunque; govori se i dakle(n)
 dosēč, dōsmēn, v. pf. (Ne mōgu dosēč, šta mīslī /= ne mogu razumjeti.../)
 dōstojan, adj.
 dōta, f., tal. dote, miraz se ne govori
 drāg, drāga, drāgo, adj., mio se ne govori nego u sr. r. i kao prilog; v. milo
 drāgo, n., ostali se padeži osim nom. i vok. ne upotrebljavaju
 drēt, adj. tal. dritto, uspravan se ne govori
 dṛnut, dṛnēn, v. pf. zgrabiti, vješto odnijeti, ukrasti
 dūg i dūgačak, adj.
 dūh, dūha, m., mj. dūh, dūha
 dūhat, adj., jedva živ
 dūnk(v)e, vezn. v. dōnkle
 dūpal, adj., odr. obl. dūplī, tal. doppio = dvostruk
 dūpal, dūpla, m. (U koliko dūpli? /kolikostruko/, ū dvā, ū trī, u četiri dūpla /=
 dvostruko .../)
 dupērat, dupērān, v. impf. talij. addoperare, upotrebljavati se ne govori
 dūrat, dūrān, v. impf., tal. durare, trajati
 dūst (mj. dupsti), dūben, v. impf.
 dūžan i dūžan, adj.
 dvōr, dvōra, m., dvorište se ne govori

Đ

ðardīn, m., tal. giardino, perivoj nije poznato
 ðelat, m., tal. gelato, sladoled

đèlož, adj. tal. geloso, ljubomoran
đenār, m., tal. gennaio ili gennaro; mlađi govore i sjêčanj, a može se čuti i sičanj
đenerāl, m., tal. generale
đeš, m., tal. gesso; sadra nije poznato
đilet, m., prsluk nije poznato; tal. gile. Pored đilet govori se i kròžet i krožün
đün, m., tal. giugno; mlađi govore i lipanj

E

eléganat, adj., tal. elegante
eška, f., i jêška, meka nije poznato

F

fàbrica, f., tal. fabrica, tvornica, posao, gradnja
facùlet, facùleta, m., rubac, tal. fazzoletto
fàkīn, fakīna, m., tal. facchino, nosač se ne govori
fakīnat, fakīnan, v. impf., tal. facchineggiare, mučiti se, izdirati se, kostolomiti (se)
fála, fālē, f., hvala.
fālas, fālsa, fālso, adj., tal. falso, neiskren
fālit, fālin, v. impf., hvaliti (za fālit, zafalívat)
fālit, fālin, v. pf., tal. fallire, pogriješiti (»nè bi ràda fālit«)
fālit, fālin, v. impf., pored manjkati (»fāli mi četiri, za učinit«)
fāmeja, f., tal., famiglia, obitelj
Fār, Fára, m., mj. Hvar
fārat, fārān, v. impf., krupno mljeti (kukuruz, pšenicu), brzo govoriti
farmàcija, f., tal. farmacia, ljekarna
fāša, f., tal. fascia, pās, remen
fātāt, fātān, v. impf., pored vātāt, vātan (mj. hvatati)
fāžol, m., pasulj nije poznato; tal. fagiuolo, mlet. fazol
febrār, febrára, m., tal. febbraio, mladi govore i vejača, a može se čuti i veljača
ferāl, ferála, m., tal. ferale, svjetionik
fèrāta, f., tal. ferrovia, željeznica (oboje se govori)
fèrma(t) (se), fèrman (se), v. pf., i fermat, tal. fermare, zaustaviti
fèšta, f., tal. festa, blagdan
fèta, f., tal. fetta, odrezak, kriška
fībra, f., tal. febbra, vrućica
fīn, fīna, fīno, adj. tal. fino
findèfer, m., tal. fildeferro, željezna žica
fit, m., tal. affito, najam se ne govori
fjòrīn, fjorína, m., forinta
fòj, fòja, m., tal. foglio, list
fôrca, f., tal. forza, snaga
fràdid, m., i pràdid

fràjat, fràjān, v., pf. mlet. tal. frajar, trošiti bez potrebe
 frajūn, frajúna, m., onaj koji rasipno troši
 frānak, frānka, frānko, adj., tal. franco, slobodan
 frementūn, frementúna, m., (obično) pored fromentūn, tal. formentone, govori
 se i kukūruz
 frīgat, frīgān, v. impf., tal. frigere, pružiti. – Frīgaj se! = nije mi stalo za te
 frišak, friška, friško, adj. tal. fresco, svjež se ne govori
 fūdra, f., tal. fodera, postava nije poznato
 fūlmin, i fūrmin, m., tal. fulminante, govori se i žigica
 fumār, m., tal. fumajnolo, dimnjak se ne govori
 funerāl, funerála, m., tal., funerale, sprovod je mnogo običnije
 fūrešt, m., tal. foresto, stranac se govori samo u finom govoru
 fūštan, fūštana, m., suknja, tal. fustagno = pamučno tkanje

G

gāče, gāča, f., pl., hlače nepoznato
 gāčica, f., priča, bajka. (Ove riječi nema ni u Broz-Iv. ni u A. Rj.)
 galijot, m., ugursuz
 gāriful, m., tal. garofolo, klinčić se ne govori
 gārītula, f., kruh (obično za sirnicu) s jajem bijelim ili šarenim, što se mijesi djeci
 o Uskrsu
 gavùnāre, f., pl., jednostavne mreže za gavune; kao prostice i budila samo su ove
 najmanjih oka; buca se bucanjem bijeloga kamena
 glāndula, f., žlijezda
 glíto, n., pored dlíto
 glòđat, glòđēn, v. impf.
 glūv, adj. (mj. gluh). (Zēje je pòsve glūvo /= mekano, bljutavo/.)
 gnjīda i gnjida, f., fnjīda mēsa, krūva itd. (= mrvičak)
 gnízdo, n., (:gnijezdo)
 gnjoj, gnjoja i gnōj, gnōja, m.
 gnjūsa, f., ali adj. gnusan se ne govori nego šporak
 gòdina, f., godište samo u božićnoj pjesmi: Ū sve (mj. se) vríme gòdišta
 gòlā vòda, kvàsina itd. – isto što i sama voda itd.
 gòr(i), adv., gore
 Góspe, f., znači samo blaž. Djevica
 gòsposkī, adj., gospodski
 gòspostvo, n., gospodstvo
 gòžđa, n., pl., (mj. gvožđa), stupica
 grabūnat, grabūnān, v. impf., češljati (vunu)
 grabúni, m., pl., češlji, kojima se češlje vuna
 grādele, f., pl. tal. gratella, mlet. gradella, ršetka na kojoj se peče riba
 grágori(t) se, grágorīn se, v. impf.; kokoš se gragori prije nego počne kokodakati,
 ispušta neki glas koji nije kokodakanje; malo dijete, kad je nahranjeno i

okupano, zadovoljno se gragori. (Ove riječi nema u A. Rj.)

grèb, grèba, mj. gròb

gréda, f., direk sasvim nepozn.

grijòta, f., (grehota) grijeh i šteta

grînta, f., žučljivost (Ovoga znač. nema u A. Rj.)

grîntav, adj., nestrpljiv, žučljiv, koji se lako srdi

grîntavac, m., v. grintav

grîntavica, f., v. grintav

grîza, f., i m. – I. onaj, koji se u sebi grize, izjeda, nema mira. – II. koji se grize za svaki potrošeni novčić: škrtac

grîža, f., bolest (dizenterija)

gròzan, adj. (plàkàla je u gròzne sùze). Drugog znač. nema.

gròžde i gròžje; vrste grožđa: crjénak, kùč, plàvac, cìbik, mùškat, vrbánjac, bog-dànuša, zàdarka, bàščina, zèlènka, zlatàrica, vùgava, vìnčuša, tròjka, romànija (i rumànija)

grùb, adj., ružan se manje govori

gùbi(t) se, gubīn se, v. impf., dangubiti, napose gubiti vrijeme ljubakajući s kim. (U A. Rj. ovog značenja nema.)

gùc, gùca, m., lađa, koja ima provu i krmu oštru

gùcaj, gùcaja, m., gutljaj

gùcat, gùcān, v. impf., gutati se ne govori

gùdān, gùdana, m.; svinja ni krmak se ne govori

gùjina, f., glista u čovjeku; govori se i črv. (Díte mi ìmā cřve ili gùjīne.)

gùloz, adj., tal. goloso, koji je pohlepan za biranim jelima

gulòzača, f., guloza žena

gulòzān, gulòzana, m., gùlòz čovjek

gúmno, n., pored gúvno

gùsina, f., i gùsinica, dem., gusjena što jedu kupus

gùstīrna, f., lat. cisterna

gùšt, m., tal. gusto, okus, naslada

gùštat, gùštān, v. pf. i impf., tal. gustare, nasladiti se u čemu, naslađivati se

gùta, f., tal. gotta, ulozi

gvòžde i gvòžje, n., željezo se ne govori

gvoždíca, n., pl., stupica. (U A. Rj. ove riječi nema.)

H

hìhiri(t) se, hìhirīn se, v. impf. grohotom se smijati

hrèb, krèba, m., panj se ne govori

hrèpčić, m., dem. od hrèb

hròpat, hròpjen, v. impf., hrkati se ne govori

hùncut, m., ugursuz

I

íci se ne govori nego òdit (mj. hoditi), prez. ìden; slož. sáč, izáč, obáč, razáč

íd, m., pored jíd

řdan, řdna i řdna, řdno, adj. pored řřdan, -a, -o
 řdi(t) se, řdin se, v. impf., pored řřdi(t) se, řřdin se
 řdit, adj. pored řřdit
 řdro, n., jedro se ne govori
 řljada i řljada, f., hilada, mj. nom, sg. obiřniji je ak.: řinř mi se svřka řra řljadu
 (řljadu) godina
 řmat, řmam i řmadden, v. impf.
 řnřd, řnřda, m.
 řnřdi(t) se, řnřdin se, v. impf.
 řnben i řnbēn, řnbēna, řnbeno, adj., himben
 řnpjařtar, řnpjařtra, m., tal. impiastro melem, dugo ostaje řvrsto prilijepljen na
 mjestu koje boli, pa odatle preneseno znaćenje: onaj koga nam se teřko otresti
 řnpjēg, m., tal. impiego, sluřba, namjeřtenje
 řnpjēgat, m., tal. impiegato, řinovník
 řntēres, m., tal. interesse, korist
 řntimela, f., navlaka, jastuřnica se ne govori
 řntrřda, f., tal. mlet. intrada, ljetina
 řntra(t) se, řntrřn se, v. pf., namjeriti se, od tal. entrare, ući; kad ti se řntrř drva
 křpi mi mřlo; govori se i: kad ti se prigodi...
 řnvřt, m., tal. invito, poziv
 řnjulo, adv., jednostruko
 řskorena, f. (prema glag. iskorēnit)
 iskorēnit, iskorēnen, f. pf. (e:ř)
 řst, řdēn, v. impf., jesti, jedem, slořeno: řzist, nřist itd.
 řsti, řstōga (mj. řstoga); řn řsti (= on sam) mi je tō rēkř
 řřćetit, řřćetin, v. pf., ruku ili nogu iřćařiti
 řzasovat, řzasřjen, v. pf.
 řzist, řzidēn, v. pf. – Kōjē dřte! řzijo bi ga ob drřgosti (tj. tako je drago, lijepo,
 milo, itd.)

J

řřda(t) se, řřdřn se, v. impf., tuřiti se, svoje řade kazivati. O vremenu: vřjř da
 řřd řřdř kiřa, vřjř da se vrřme řjřdř, kad se řzjadř biće lřpo
 řřćmřk, m., boljetica na oku
 řřvor, m., lovor se ne govori. Ima i nadimak řřvor
 řřketa, f., tal. giacchetta, haljetak
 řřmina, f., voda iz jame, u svezi je s morem, pa nije pitka, sluři za kuhanje
 řřmit, řřmř, v. impf. – ima posebno znaćenje, npr. koliko litara řřmř ovaj sud?
 Inaće se ovaj glagol ne govori.
 řřnćevina, f., mj. řjřnćevina
 řřnćić, m., dem. od řjřnjřc
 řjřnjřc, m., gen. řjřnća
 řjřnje, n., (mj. řjřnje); rijetko se govori
 řjřpno, n., i řjřpřn, řjřpna, m., vapno ni kreć se ne govori

jârbol, m., tal. arbore; katarka nije poznato
 jâspri, m., pl. novci, običnije nego jâspre, f.
 jâstog, m., tal. astice, vrsta morskog raka
 jâtarica, f., mreža kojom se lovi ljeti »pod sviću« jato ribe, gdjegod se riba nađe
 jèdân, -a, -o; ovaj se broj upotrebljava kad se izriče preziranje: lúpežu jèdân!
 pògrdo jèdna! (Ispor. »Rad« 211., 60.-61.)
 jêrula, f., lijeha
 jêtra, f., običnije nego crna žigerica
 jèžūr, ježura, m. (A. Rj. ježur, ježura); svè me mèžuri fàtajū od zimè
 jíce, n., gdješto iče, jelo se ne govori
 jíd, m., pored íd, jèd
 jídi(t) se, jidin se, v. impf. pored ídi(t) se, ĩdin se; ljutiti se, srditi se nije obično
 jòpē(t), adv.; rjeđe òpet
 jučēr, adv., pored starijega učēra i učēra (starosl. večera)
 jùgo, n., južnjak
 júha, f.; nikad: čorba
 junāk, junáka, m., sluga
 jùski, adj. (mj. ljudski) uljudan
 jùšto i đušto, adv., tal. giusto, točno, upravo, taman
 jút, adj., (mj. ljut) kiseo, a kisel je samo kvasac i kruh
 jútika, f., (u Dubr. ljutika), vrsta luka

K

kàca, f., drvena posuda za vino do 5 hl
 kàdânj, m., kao kaca do 8 hl.
 kàduja, f., (mj. kadulja)
 kadikad, adv., (i se nikad ne izostavlja)
 kàič i kajič, m., tal. caicco, čamac se ne govori
 kàiš i kajiš, m., remen, tur. kajyš
 kâjba, f., mj. gajba, prema tal. gabbia; krletka se ne govori
 kâl, kàla, m. – I. žulj, taj. callo – II. stàra: Koliko imaš tàrē ili kàla na šènici –
 III. tal. calla, ulica, prolaz
 kalàšina, f., prema glag. kalàšit (Nâjlašnje je pôč u kalàšinu.)
 kalášit, kalášin, v. impf., kaže se s preziranjen mj. prosjačiti
 kàlceta, f., tal. calzetta, ali obično: bíčva
 kàmara, f., tal. camera, govori se i: šoba
 kàmenica, f., samo kamena posuda, služi obično za ulje
 kanāl, kanála, m., tal. canale
 kanàvaca, f., krpa određena za brisanje suda ili čega drugoga. (Nèmoj mi s
 kanàvacom òd pjâta tñt pòdade!)
 Kandàlora, f., Svijećnica se ne govori
 kandalīr, m., tal. candeliere, svijećnjak
 kànica, f. (mj. tkanica) uzorak, što djeca pletu, kad uče pletiti bječvu

karàtìl, karàtila, m., tal. carratello; govori se i bàčvica
 karàtilac, karàtilca, m., dem. od karàtìl
 karàtilo, n., vidi karàtìl
 kantùn, kantúna, m., tal. cantone, ugao ni kut se ne govori; čošak nepoznato
 kanùn, kanúna, m., tal. cannone, top
 kàpāc, adj., tal. capace, sposoban
 kapitāl, kapitála, m., tal. capitale, glavnica
 kapìtan, m., tal. capitano
 kàpot, m., tal. cappotto, kaput
 kār, m., tal. carro, teretna kola
 karegùn, karegúna, m., augm. prema tal. carega (= sjedalica), velika sjedalica za
 2 osobe
 kàroca, f., tal. carrozza, kočija
 kārta, f., tal. carta – I. papir se ne govori; II. karta duhana
 kàrtīna, f., dem. od karta, papirić za cigaretu (libret kàrtini)
 kàsni(t) se, kàsnin se, v. impf. (Nèmōj se kàsni(t) dōć!)
 kāša, f., tal. cassa, mrtvački sanduk; govori se i kàsìl, m.
 kàštīg, m., tal. castigo, kazna
 kaštìgat, kaštìgān, v. pf., tal. castigare, kazniti
 kaštrādina, f., (od tal. castrato brav) suho kravlje meso
 kàtrīda i kàtrīga, f., mlet. tal. carega, sjedalica
 kāvul, m., tal. cavolo, cvjetača, neka vrsta kupusa
 kaživat, kažījen, v. impf., mj. kazivati, kazujem
 kēša, f., tur. riječ
 kīsnut, kīsñen, v. impf., slož.: ùkisnut; samo o kruhu i o kvascu
 kīša, f., dažd se ne govori
 kjùn, m., (mj. kljun) nosac u posude
 klobūk, kobúka, m., šešir se ne govori
 klùko i klùvko, n., (mj. klupko)
 knīga i knīga, f., često se govori za – pismo; dđšla mi je knīga iz Àmerike
 kōcat, kōče, v. impf. pored kvōcat, kvōče
 kōčeta, f., tal. cocchiatta, postelja, također se govori: pōsteja
 kodōnada, f., tvrdo skuhani pekmez od dunja, tal. cotognata: mela cotogna, kunja
 kōfa, f., tal. coffa, košara
 kōgo, kōga, m., tal. cuoco, kuhač
 kōguli, m. pl., prostor popločan okruglim kamenom, od tal. cogolo, okrugao
 kamen
 kōkoš, kokošē, f.
 kōla, f., tal. colla, ljepilo nije poznato
 kōlap, kōlpa, m., tal. colpo: Ūmro je od kōlpa (= od kapi).
 kōlēndat, kōlēndan i kolēndat, kolēndan, v. impf. – pjevati komu noći božićnih
 svetkovina
 kōlēndaščina, f. (Ostale izvedene riječi se ne govore.)
 kōlōna, f., tal. colonna, stup
 kōltra, f., tal. coltre; jorgan se ne govori

kòltrina, f., tal. cortina; zastor ni zavjesa se ne govori
 kòlūr, kolura, m., tal. colore; no govori se i: boja
 kòmāda, kòmāda, m., (:kòmāda, komáda), lok. komádu
 komār, m., ne govori se: komarac. Ima i prezime Komār.
 komešār, m., tal. commissario, povjerenik
 komīn, m., tal. camino, ognjište se ne govori
 komīnjat, komīnjan, v. impf., samo: bàjame, odstranjivati zelenu kožu s ljuske
 kòmo, kòma, m. i n., talijanska riječ, ormar s ladicama (Dàli su učini jèdān kòmo.
 Īmajū lipo kòmo.)
 kòndut, m., od tal. condotto, zahod; običnije kùlica
 konplimenat, konplimenta, m., tal. complimento
 kònšēva, f., konzervirane rajčice; tal. conserva-pekméz
 kòntat, kòntān i kòntāt, kòntān, v. impf., tal. contane, računati
 kòntra, adv., tal. contra, proti, nasuprot
 kontrābānd, kontrābānda, m., tal. contrabando, krijumčarenje
 kontrabandjēr, m., čovjek koji se bavi kontrabandom
 kontrāštāt, kontrāštānd, v. impf., tal. contrastare, ali se govori i: inádi(t) se, inādin
 se
 kòntrat, m., talij. contratto, ugovor
 kopàčina, f., trošak za kopanje polja
 kòpanja, f., u njoj se samo kruh mijesi, korito nije poznato
 kopùšine, f., pl., kose samo prezirno ili uvredljivo. (Nèmoj da te ùfatin za kopù-
 šine!)
 kòrađ, m., tal. coraggio, hrabrost
 kòrēn, m. (e:Ṭ)
 kòrīzma, f., tal. quaresima
 koròmač, m., (mj. koromač)
 kòsa, f., pletenica
 kòstrēt, kòstreti, f. (e:Ṭ)
 kòščica, f., gležanj, članak na nozi
 kòta, f., tal. cotta, dugačko svećeničko odijelo, svećenička suknja
 kòzлак, m., vidi pokòzlačit. (Nema u A. Rj.)
 krábit, krābin i krávit, krāvin, v. impf., rastapati
 krāj, krāja, m., govori se i u značenju kut
 krájēstvo, n., (mj. kraljevstvo)
 krakūn, krakúna, m., mlet. tal. cracon, zapor
 krbējka, f., vrsta košarice. (Ove riječi nema u A. Rj.)
 křčit, křčī, v. impf., mj. kvrčati
 krēn, krēna, m., (starosl. krěn)
 krèpat, krèpān, v. pl. običnije nego cřknut
 krščene, n., krštenje
 křtōl, m., košara se ne govori
 krùh, m., običnije krùv; hljeb se ne govori
 krúpa, f., ne govori se ni grād ni tuča
 kùdija, f., (mj. kudjelja); preslica nije poznato

kučarīn, kučarīna, m., žličica, od tal. cucchiaio
 kùkumar, m., tal. cocomero, krastavac se ne govori
 kukùruz, m., pored frementun
 kùlaf, kùlfa, m., tal. golfo, morski zaton, zaljev
 kùnfet, m., tal. confetto, pravi se od vareníka (u Dubrovniku to zovu: mantala)
 konpīr, m., (mj. krumpir)
 kùntenat, adj., tal. contento, zadovoljan
 kontèntat, tal. contentare, zadovoljiti
 kùna, f., ne govori se ni dunja, ni tunja, ni gunja
 kùnād, m., tal. cognato, mlet. cugnado, djever nije poznato
 kùnjāda, f., tal. cognata, mlet. cugnada, zaova nije poznato
 kùnjat, kùnan, v. impf., drijemati
 kūs, kùsa, m. – I. komad; II. dobar kus! i: u slast!
 kùvërta, f., tal. coperta, mlet. coverta, pokrivač i paluba
 kùžīna, f., tal. cucina, kuhinja
 kvādret, m., tal. quadretto; kvadret cùkra, kocka sladora
 kvādar, m., okvir i slika s okvirom, od tal. quadro
 kvadrīč, m., dem. tal. quarto četvrt kg ili litre
 kvārta, f., tal. quarta, neka stara mjera; sada još mjere masline na kvarte; kvārt
 māslina = oko 18 kg.
 kvārtin, m., tal. quartino znači samo: četvrt litre
 kvās, m., kvasac se ne govori
 kvāsina, f., ocat ni sirće nije poznato
 kvōška, f., rjeđe kvočka

L

lābara, f., žensko čeljade, koje mnogo govori, ali ne bezobrazno (v. A. Rj.)
 lākat, i lākat, m., mjera za duljinu, upravo onoliko koliko je od prsta do lakta
 (66 cm)
 lāma, f., tal. lama, oštrica od noža
 lancūn, m., tal. lencuolo, plahta
 lānpat, lānpā, v. impf., tal. lampare, govori se i: sívat
 lānterna, f., tal. lanterna, svjetionik
 lāštat, lāškān, v. pf., od tal. lasciare, mlet. lasciar, mornarska riječ; npr. lāškaj
 kōnop (= popusti malo)
 lāštra, f., tal. lastra, staklo na prozoru i željezni list, napose onaj, na kojemu se
 peče pecivo
 lāta, f., tal. latta, lim i sud od lima
 lāzane, f., pl. rezanci, tal. lasagne
 lazanjūr, m., trlica
 léāndar, m., tal. aleandro, oleandar
 lēbro, n., disim. mj. rebro, što se također govori
 lēč, lēžēn, v. pl., može biti i prelazan: ona lēžē díte ùzā se; jēsi lēgla mālu?
 lēmōzina, f., tal. elemosina, milostinja, prinos u crkvi

lènam, m., tal. legname, drvo za gradnju
 lepìrica, f., ne govori se leptir
 lètanije i litanije, f. pl., tantum, tal. letania
 lètrika, f., mj. elektrika
 lîbur, m., tal. libro, knjiga
 líbi(t) se, lîbin se, v. impf., polagano íci, da se ne čuje
 lîbrica, f., od tal. libbra (ali libra se ne govori), stara mjera – pòl kg; još stare
 žene mjere na librice
 líce, n., i òbraz, m.
 lîgna, f., vrsta ribe
 likār, m., liječnik
 lîma, f., tal. lima, turpija uopće
 limūn, limúna, m.
 lîpo, adv., znači: baš, sve do, npr. ìden lîpo dð broda; inače je adv. lîpo. Isto
 značenje ima u Mostaru adv. lîpo (v. »Rad« 153, 49).
 lîtar i lîtar, m., pored lîtra, f.
 lîtrat i lètrat, m., tal. ritratto, fotografirati
 lîvak, lîvka, m., lijevak, obični mali
 lîvka, f., lijevak veliki, drveni, za punjenje bačava
 lòkārda, f., vrsta ribe, tal. lanzarda
 lùgār, lùgara, m., šumar se ne govori
 lùj, m., tal. luglio, mlađi govore i srpanj
 lùmer (rjeđe nùmer), m., tal. numero, broj; govori se i bròj
 lùnbrela, f., tal. l'ombrella; govori se i kišobran
 lúpež, m., lopov ne govore
 lùstra, f., ljuška se ne govori. Riba je puna lustara.
 lùšija, f., tal. liscivia, voda u kojoj je kuhan pepeo
 lùštrat, lùštrān, v. pl., tal. lustare, isvjetlati
 lùžnjak, m., komad vreće što se meće pod pepeo kad se pere

M

màcič i màcič, m., màcičina, augm. (v. čl. 3. i 4.)
 màča, f., mrlja, od tal. macchia
 mačeha, f.
 màgazīn, m., tal. magazzino
 màj, m., tal. maggio, govori se i svibanj
 màjkat, màjkā, v. impf., pored mànkat, mànka (mj. manjkat)
 màjko, màjkē, f. hip., od majka, što se ne govori, nego màma ili màter
 màjolika, f., maiolica, vrsta zemljanog posuđa, slična porculanu
 màkār, tal.-venecij. magari, barem
 màkina, f., tal. macchina, mašina
 màla, adj., mjesto imen.; djevojčica se ne govori
 malàkan, adj., pored màlašān
 màli, adj., mj. imenice dječak, što se ne govori

màndrač, m., mala uvala u velikoj uvali
 mànkāt, mànkān, v. impf., pored màjkat, màjkān
 màrač, màrča, m., tal. marzo, mlađi govore i ožujak
 màrama, f., turska riječ; rubac se ne govori
 marangūn, marangúna, m., tal. marangone, drvodjeljac
 màrēnda, f., tal. marena, užina, doručak, što se ne govori, ali se govori rúćak
 màrtínsko lito, o Sv. Martinu (11. XI.) bude svake godine nekoliko toplih dana,
 i to se zove martinsko lito
 marūn, marúna, m., tal. marone, kesten nije poznato
 màst, màsta, m., sok od grožđa prije nego uzavri
 màška, f., mj. mačka
 màškara, f., tal. maschera
 màštīl, m., tal. mastello, običnije vídro
 màštīlo, n., v. màštīl
 maštrāpan, m., žohar nije poznato
 màtēr, f., mj. mati
 matūn, m., tal. mattone, cigla nije poznato
 mažūrāna, f., tal. maggiorana, vrsta cvijeća
 mēčāt, mēčen, v. impf., metati se ne govori
 méčit, mēčin, v. impf., gnječiti se ne govori
 mejāš, m., međaš
 mekòjuskō i meskòjuskō, adj. – I. jaje meke ljuske, – II. u prenes. znač. kaže se
 onome koji je vrlo osjetljiv, nježan; djetetu, koje se lako rasplače
 merītat, merītan, v. impf., tal. meritare, govori se i zasluživat, zaslužujen
 mērlić i mīrlić, m., dem., od tal. merlo, čipka, što se ne govori
 mēštar, m., tal. maestro, učitelj i majstor zanatlija
 mēštrovica, f., tal. maestra, govori se i učiteljica
 mīgavica, f., mreža kao bràganja
 Míko, m., mj. Níko
 milīne, n. sažaljenje (činī mi milīnje vīdit)
 mìlo, adv., mìlo mi je = žao mi je; inače se milo ne govori, nego drago
 miljūn, miljūna, m.
 mīr, gen. mīra i mīra, m.
 mìsli(t) se, mìslin se, v. impf. često mj. mìsliti: mìslīn se, štà ču za večeru (tj.
 kùvat) mj. mislim šta ču ... refl. misli(t) se za što = brinuti se za što
 mītra, f., trtica u peradi
 mižērja, f., tal. miseria, bijeda, nevolja, oskudica
 mlāda, adj., mj. imenica vjerenica, zaručnica, što se ne govori
 mlāđi, adj., mj. imenice vjerenik, zaručnik, što se ne govori
 mlāčić, m., dem. od mlat; čekić se ne govori
 mlāt, m., kladivo nepoznato
 mlēkinja, f., običnije blēkinja, vrsta smokve
 mlēskāt, mlēščen, v. impf.
 mlīč, m., sitne bijele ribice zajedno
 mnògo, adv. se ne govori nego puno

mòč, mògu, mòžeš i mòreš; ìma pèt dānā da nè može (ili ne more) – tj. da je
 bolestan
 mòjica, f., moljac se ne govori
 mòmak, m., gen. mònka; znači isto što i junak, sluga, ali i mladić, što se također
 govori
 mòra, f., vještica što davi čovjeka kad spava
 mortār, m., tal. mortaio ili mortaro – mužar, avan; ove suobje riječi nepoznate
 mòre, n. (mòre), o je kratko samo katkad u riječi iza prijedloga: bāci tō u more
 i ù mòre
 mòšnja, f., mahuna u grāhu, bòba i grāška
 mòžđani, m. pl., mj. možđani; govori se i mòžđani
 mrtvac, mrtvāca, mrtac, mrtāca, m.
 mrtvaškī, adj., kaže se i za onoga koji je tako slab kao da će skoro umrijeti: bāš
 je mrtvaškī
 mùtica, f., britvica s drvenim drškom
 mùčat, mùčīn, v. impf., šutjeti se ne govori
 mùčen, adv. tacite
 mùčno, adv., pored mùšno, ali samo: pòmušno
 múka, f., brašno nije obično
 mùkte, i mùkta, adv., turska riječ; badava se ne govori
 mùnīta, f., tal. moneta, sitniš
 mùntanja, f., tal. montagna, gora
 mùrtila, i mùrtela, f., tal. mortella, bosiljak nije pozn.
 mùrva, f., tal. mora, dud nije poznato
 mùsa, f., žensko zlovoljno i srdito (u Lici mùsa, v. A. Rj.)
 mùta, f., tal. muta, nijema žena; muta se kaže porugljivo ili uvredljivo i ženi koja
 nije znala da što kaže kad je trebalo
 mùto, m., v. muta
 mùva(t) se, mùvan se, v. impf., micati se, raditi (ùvik se mùvā, nīkad ne stōjī bez
 pòsla). (Ove riječi nema u A. Rj.)
 mužārjola, f., brnjica
 mužīka, f., tal. musica, glazba se ne govori

N

nači(t) se, načīnīn se, v. pf., lijepo se obući, nakititi se, dotjerati se: štā si mi se
 načīnila!
 načīnit, načīnīn, v. pf. – I. popraviti; dāli su načīnit pīnjate (= popraviti lonce);
 načīnila sam postòle (= popravila sam) – II. načīnī stōl! (= postavi ili prostri
 stol)
 načīnjat, načīnjan, v. impf., popravljati; načīnjan zube; načīnjaju (ili načīnjadu)
 kròv òd kučē
 nadòplīčat, nadoplīčen, v. impf. (i mj. e); tako i: zàplīčat, ràsplīčat i dr.
 nādut, nādujēn (mj. nadmem) v. pf.

naèškat, naèškān inajèškat, najèškan, v. pf., staviti èšku npr. u vršu, na parangāl
 i dr.
 nagúzi(t) se, nagúzin se, v. pf. znači samo nasjesti, prevariti se
 nākī i nakī mj. onaki (onakav)
 nāmo, adv. mj. onamo
 namùra(t) se, namùrān se, v. pf., tal. innamorarsi, zaljubiti se, što se takoder
 govori
 nāmusi(t) se, nāmšin se, v. pf., namrditi se (v. mùsa)
 nàpravīt, nàpravin, v., pf. komu što nadoknaditi, popraviti komu što, što mu je
 bilo hotice ili nehotice krivo učinjeno
 nāprstak, nāprska, m., mj. napršnjak
 nasāmari(t) (se), nasamarīn (se), v. pf., prevariti koga ili prevariti se, nasjesti (v.
 nagúzit)
 náse, adv. običnije nego nāzād; natrag se ne govori
 nàstinut, nàstinēn, v. pf., običnije: nazēst, nazēben
 nasúka(t) se, nasúka se, v. pf., nasaditi se, nasjesti samo o lađi, brod se nasúka
 natāšče, adv., (= natašte)
 natríska(t) se, natrískan se, v. pf., vina; nakresati se
 nāušān, adj., pored nāučān
 nāvrc, nāvrcēn, v. pf., nāvrc bičvu (= početi plesti), nāvrc pátule (= ucijepiti),
 »cijepiti« nije poznato
 nāvrcat, nāvrcēn, v. impf., nāvrcat loze; kalemiti nije poznato
 názeba, f., ne govori se prehlada
 nazēst, nazēben, v. pf. pored nātisnut
 nēdija, pored šetēmana; sedmica se ne govori. Cvītna nēdija ili Cvītnica ili Nēdija
 od pālme; Glūva nēdija ili Glūšnā nedija (= nedjelja prije cvjetnice)
 nenávidit, nenávidin, v. impf., zavidit se ne govori. (Strāšno je nenávidu zarad
 tēga, šta njon svāk òče dobra.)
 nenávidnōst, f., (nema zavist)
 nēprijatej, m., g. pl. neprijātejā
 nēpūta, nēpūta, m., tal. nipote, nečak se ne govori
 nēputa, f., tal. nipote, nečaka
 nēto, adv., tal. netto, čisto, samo u obratu: ščeto i nēto, čisto i bistro
 nēvēra, f., oluja se ne govori
 nīgovat, nīgujēn, v. impf., njegovati
 nīnat, nīnān, v. impf., imperat. nīnāj, a ima u jednoj pjesmici: nīni, nāni! spavati,
 djetinjska riječ
 nodār, m., tal. notaio ili notaro, javni bilježnik
 nóde, adv., pored nónde i ónde
 nōna, f., tal. nonna, baba
 nōno, m., gen. nōna i nōnota, tal. nonno, djed
 nōsit, nōsīn, v. impf. (ōn dōbro nōsī godīne)
 nōvēnbar, m., tal. novembre, mlađi govore i stūdenī
 nūžno, adv.; govori se nego: trība mi, potriba mi je do toga, od potribe mi je,
 od jute mi je potribe

Nj

njânke, vezn., tal. ne anche, niti
 njânjur, m., (pored volak, ogrc) vrsta morskog puža
 njègōv, mj. njègov
 njòrit, njòrīn i njorīn, v. impf., mj. roniti

O

obāč, obāden, v. pf. (Obādi, je li slano! /= kušaj/).
 òbad, m., neka muha
 obāšit, obāšijen, v., pf. opšiti se ne govori
 obeča(t) se, obečen (se), f. pf. (Āl si se nijman òbeča za sutra? rēci da si se mēni
 dávno obēča, da nē moreš u njī dōč.)
 oblānu(t) se, òblanēn se, v. pf., doći k sebi.
 oblāškat, oblāškān, v. pf., mj., oblakšati
 òblazīt, òblazīn, v. impf., obilaziti se ne govori
 obligacjūn, m. tal. obbligazione, obveza
 òbligān, adj., obvezan i zahvalan
 òbuča, pored obūč i ubūč
 očāli, m. pl. tantum, tal. occhiali, naočari se ne govori
 očópit, očópin, v. pf., ošepaviti
 òdotle i òdotlen, adv., odatle se ne govori
 oficij, òficja, m., tal. officio i offizio, ured, pisarna, služba i molitvenik; zatvòri
 pònistru u oficij (ili na oficij) = pritvori prozor
 ograbūšat, ograbūšān, v. pf. ogrepsti se ne govori
 òkle i òklen, adv.; odakle se ne govori
 okočēnu(t) se, okočēnen se, v. pf.; ukočiti se i zatrnuti (okočēnila san se od zimē;
 àjme, štà mi se rúka okočēnila! /tj. zatrnula/)
 okopřja(t) se, okopřjān se, v. pf., oporaviti se
 òkričat, òkričen, v. impf., okretati
 òkusī(t) se, òkusīn se, v. pf. (níje se òl sinōč ništa òkusila)
 òl, óla, òlo, adj., ohol
 ólost, ólosti, f., oholost
 olupúta, adv., (= od puta), najednom
 oltār, m., tal. oltáre; žrtvenik nije poznato
 òmarina, f., sparno vrijeme za oblačna neba
 ónde, adv., (e: Ǿ).
 opinjūn, m., tal. opinione, mnijenje
 òprenūt, òprenēn, v. pf., prepasti se
 ordīnat, ordīnān, v. pf. tal. ordinare, naručiti i zapovjediti. Rijetko dolazi u drugom
 značenju.
 orébac, orépa, m.; vrabac se ne govori
 òseka, f. (e:)

òsič, osičen, v. pf., pored òlsič, olsičen, odsjeći
 òslabit, òslabin, v. pf. (Strašno je òslabila ovē godine /tj. postala je slaba/.)
 òstavi(t) se, òstavin se, v. pf. (Òstavi se mene.)
 òstinut, òstinēn, v. pf. (Òstinula mi je kàfa i ohádila mi se kàfa.)
 òstuja, f., ostatak od grožđa kad se digne zrnje
 ostúpit, ostūpin i olstúpit, olstūpin, v. pf. mj. odstupiti
 òštar, òštra, òštro, adj.
 òtī, òtā, òtō, zamj. pored tī, tā, tō, mj. taj, ta, to
 òtobar, m., tal. ottobre, mlađi govore i listopad
 òtōk, mj. rjeđe òtōč
 ovàncat, ovàncān, v. pf., tal. avanzare, dobiti odlikovanje, za zasluge pa i batine
 prema zasluzi! – Ovànca češ mi (ga)! ili plati češ mi (ga) = našibat ću te
 óvde, adv. (e:)
 òtrov, -a, m.

P

pājke, f., pl. tantum, gen. pačākā (mj. pačaka); što ostane od masline, kad se
 čini ulje
 pàlac, pàlāca, m. tal. palazzo, palača
 palāmīda, f., ribé, tal. palamida
 pàlici, ml. pl. tantum, poč u pàlike (= ici paljetkovati)
 pàlikovat, pàlikujēn, v. impf. paljetkovati
 pánjat, pānjan, v. impf., vrebati nije poznato
 pāndil, pāndila, m., suknja
 papàgal, papàgala, m., tal. papagallo, papiga
 pāpār, pāpra, m.; biber se ne govori
 pāpat, pāpān, v. impf., samo u djetinjem govoru, mj. jesti, tal. pappare
 pāpre, papē, m., hip. riječ, mj. otac, tal. papa
 pāpīn, adj. od pāpe
 pāpin, adj. od pāpa
 pāpuč, m., i pāuča, f.
 parangāl, m., konop s udicama za lovljenje ribe
 parič, m., zelje, upravo trava, što se para nožem jer nisko raste
 paričat, paričān, v., pf. pripraviti, ugotoviti, napose skuhati
 pàriči, m., pl. tantum, – I. pripreme zopće npr. za doček; II – razna jela i mala vesla
 parūn, m., tal. padrone, gospodar. U Sumartinu samo: parūn òd broda
 pās, pāsa, m. (On je pās /= okrutan čovjek/ ili pās od čòvika.)
 pāsāt, pāsān, v., pf. tal. passare, proći
 pāsa(t) se, pāsān se, v. pf., tal. passarsi, proći će. (Pródi me se. Próčeš se i sū
 manje. Līpo smo se prošli /običnije nego zabavili/.)
 pāst, pāden, v.; pf. padnem se ne govori
 pāš, m., daljina od kraja jedne ruke do druge, kao mjera za dužinu
 pāšt, m., tal. pasto, obrok (ja nè idēn ništa od pāšta do pāšta)
 pāšta, f., tal. pasta, tijesto, tjestenina

pàtule, f., pl. boginje ni kozice nije poznato
 pèdanj, pèdnja, m., i pèdaj, pèdja (mj. pedalj)
 pèdisa, f., mj. pedepsa, samo: pèdisa Bòžjā
 pèknica, f., kuća s peći za kruh
 peràpošta, adv., od tal. per apposta (apposta = navlaš) za šalu. (Jučer je govòrijo
 peràpošta /= za šalu/, a dānas govòri prāvo /= obziljno/.)
 pèršōna, f., tal. persona, osoba
 perúcat (se), perūcan (se), v. impf. životariti; što se ne govori
 pìlat, pìlān, v. impf., piliti se ne govori
 pìlot, m., tal. piloto, kormanoš
 pīnka, f., koštica; pīnkn krūva (= malo, komadić)
 pīnjata, f., tal. pignatta, lonac se ne govori
 pīpa(t) se, pīpān se, v. impf., polako što raditi; pīpaj se! (= maknis se, brže radi!)
 pīpav, adj. koji je spor u poslu
 pīpavac, m. – I. koji se pipa; II. koji sve polako radi
 pīpavica, f., kao pipavac
 pīpe, m. i f., hip. od pipavac i pipavica
 pīplica, f., običnije nego pilica
 pīplīć, m., pile se ne govori
 pīrūn, m., tal. pantaraulo, vilica, što se u ovom znač. ne govori. Vilica znači u
 Sum. isto što i takica.
 pīštula, f., tal. epistola, poslanica
 pītūr, m. tal. pittore, ličilac
 pīvčīć, m., dem. od pīvac, pijetao. Kokot nije poznato. Pivčīć se zove i kolačić
 što se mijesi djeci kad se kruh peče.
 pīz, m., tal. peso, težina, što se također govori
 pīzat, pīzān, v. impf., tal. pesare, težiti, što se ne govori. (Svè njin pīza = sve im
 je teško učiniti; na sve se tuže da im je teško.)
 pjāca, f., tal. piazza, trg
 pjāt, pjāta, m., tal. piatto, tanjur se ne govori
 pljuvaka, f., mj. plujvačka
 plānita, f., tal. pianeta, lat. planeta, gornje svećeničko odijelo
 plāv, adj. svijetao, blijed; npr.: lípa non je vèšta, ma je pūno plāva; vòlila bi da
 je škūrija. Sada se ovo rijetko može čuti, obično govore svītal.
 plāvīt, plāvin, v. imperf., blijedjeti; tako i: isplāvīt, poplāvīt = izblijedjeti, poblī-
 jedjeti
 plāna, f.; blanja se ne govori
 plānjat, plānjan, v. impf. blanjati
 plēska, f., i zaušnica i prdèjuska
 pleskànica, f., običnije nego: pogača
 plīvīt, plīvin, v. impf., (plēvsti)
 plòvica, f., ili plovūča rība, tj. riba koja pliva i gornjim slojevima (vode) mora
 plòvka, f., komad plosna kamena kojim se djeca igraju na plòvke
 plūča, f., običnije nego: bila žigerica
 plūtače, f., pl. tantum; mreže kojima pluto pliva na površini, a to su: polāndāre,

búdila: pròstice; pròstice mogu i ne biti plutače
 plùto, n.
 pobérit, pobērin, v. pf., izbljedjeti (o robi) i posijedjeti (o kosama)
 pòbuk, m., drvo, kojim ribari bucaju, na donjem kraju je obično kao neko zvono
 ili ravna daska
 počēt, pòčnēn i pòčmēn
 pòdbuhnūt, pòdbuhnem, v. pf., i pòdbuhnūt, pòlbuhnen
 pódne, m., do pódneva i do pódnē
 pòdveza, f., podvezača se ne govori
 pòje, n., (mj. polje). Īša je ũ poje. Tako se kaže, kada tko ide raditi u vinograd,
 šumu, gdje bilo vani; polja u Sumart. upravo nema, sve je krš.
 pòkle, adv., i pòklen
 pòlak, običnije nego polovica

 pòlandāre, f. pl., jednostavne mreže plutače za lovljenje palāmīdā i trûpā
 pòlica, f., tal. polizza, isprava, službeni list
 pokòzlači(t) se, pokòzlačīn se, v. pf., postati kozlakom; zli ljudi se pokòzlače
 poslije smrti, pa se vraćaju na ovaj svijet kao za pokoru.
 pomīdōr, pomīdōra, f., tal. pomodoro, rajčica nije pozn.
 pōmnja, f., i pomja znači i štednja
 pōmušno, adv. mj. pomučno
 pōnistra, f., tal. finestra, mladi govore i: prozor
 pōpečak, pōpečka, m., ožeg nije poznato
 pōpone, pl. tantum, mreže kao tarāntine, samo dvostruko široke
 pōrat, pōrta, m., tal. porto, luka
 porkārija, f., tal. porcheria, svinjarija
 pōses, m., tal. possesso, posjed
 pōslat, pōšajēn i pōšjēn, v. pf.
 pōsli(n), adv., pored pōtla
 postīvat, postīvān, v. pf., od tal. stivare, poredati
 pōsteja, f., krevet se ne govori
 pōstōl, postōla, m., ne govori se ni crevlja ni cipela
 postolār, m., cipelar se ne govori
 pōšāda, f., tal. posata, jedalo
 pōšānca, f., (pored litavica) od tal. possanza, prolijev
 pošēnpjat, pošēnpjān, v. pf., postati benav, pobenaviti, v. šēnpjā
 pōt, pōta, m., znoj se ne govori
 pōt, pōta, m., lončić
 potēgnūt, potēgnem, v. pf. (Potega ga je kāmēnōn /= udario ga je kamenom/.)
 pōtić, m., dem., od pot
 pōti(t) se, pōtīn se, v. impf. znojiti se
 pōtla, adv., pored pōsli(n)
 pōtolast, pōtolāsti, f., i pōtolica, npr. dāt dītetu pōtolast = dati pravo djetetu
 potvōrit, pōtvorīn, v. pf., okriviti (nedužna čovj.)
 pōvodaj, m., i pōvodān

pozdrávjat, pozdrávjan, v. impf., i u ovom značenju: pozdrávjan ti ja vàs svít, tj.
 nije mi stalo za sav svijet
 pràma, prijedl., pored prema i prima; govorit prama komu = govoriti proti komu
 prásac, prájca, m., običnije: gùdān
 pràska, f., breskva nije poznato
 prāva i krīva strana od robe ili: drèto i nàopāko
 prāvo, adv., zbilja (protivno za šalu)
 precesjūn, presesūn, presecūm i procesjun, m., tal. processione
 prèdikat, f., tal. predica, propovijed
 prèforca, adv. tal., per forza – silom; ali običnije: na silu
 prègršče, m., u m. rodu se ne govori
 pregàtōrije, n., tal. purgatorio, čistilište
 prèja, f., mj. pređa
 prēma, prijedl., pored prima i prama
 prepelica, f.
 pīšut, m., tal. prosciutto, svinjsko stegno
 prī i pīje, adv.
 pričat, pričan, v. impf. popravljati, krpiti npr. bječve, staro rublje. Ovaj se glagol
 ne govori nikad u značenju pripovijedati.
 pripépit, pričēpin, v. pf., bolno pritisnuti. Pričepio mi je nogu = stao mi je na n.
 Pričepijo mi je vratima prst.
 prikobēci(t) se, prikobēcin se, v. pf., prevrnuti se
 prikučēr, adv., i prikučera
 prilīpak, m., kada se tko uz koga kao prilijepi, pa ga se ne može otresti. Vidi:
 inpjaštar.
 prīma, prijedl., pored prema i prama
 prīša, f., tal. pressa, hitnja nije poznato
 prīšč, m., prišt
 prīšit, prīšīn, v. impf., prema prīša
 prītēndit, prītēndin i pritēndit, pritēndin, v. impf., tal. pretendere – zahtijevati
 pritvāra(t) se, pritvāran se, v. impf. Strāšno se pritvāra (tj. od oholosti) = ohola je
 privāncat, privāncān, v. pf., preteći ostati
 prīvrča(t) (se), prīvučen (se), v. impf. mj. prevrtati
 prizēntat, prizēntān, v. pf., tal. presentare, predstaviti, što se također govori
 probūč, probūčen, v. pf. pored priobūč i prijobūč
 profūndat, profūndān, v. pf., tal. profondare, prosjesti se
 prokléstvo, n. mj., prokletstvo
 pròkūrat, prokūran, v. pf., tal. procurare, uznastojati
 pròmeš, m., tal. permesso, dopust
 pròpjo, adv., upravo, baš, od tal. proprio, sigurno, zacijelo
 propūntat, propūntan, v., pf. skroz probosti, od tal. puntare (Nèmoj ostāt na
 pròpuvu, jer će te pròpūntat.)
 pròstīce, f., pl., ili ušātāre – jednostavne mreže, kojima se ide na búcāne; mogu
 biti plūtače
 proščēnje, n., proštenje

pròšek, pròšeka, m., tal. prosecco, vino od suhoga grožđa
 prôva, f., tal. – I. prova, kušna, – II. prednji dio broda: »prôva«
 pròvat, pròvan, v. pf., tal. provare: kùšati, što se također govori
 p̃rška(t) se, p̃rškan se, v. impf. isto kao b̃rška(t) (se)
 p̃rškavac, m., v. b̃rškavac
 p̃rškavica, f., v. b̃rškavica
 p̃ršut, m., tal. prosciutto, svinjsko stegno
 prût, prûta, m., pored p̃rhot
 pržûn, pržuna, m., tal. prigione, tamnica, zatvor
 p̃ucnut, p̃ucnĕn, v. pf., udariti, onomatopejska riječ; p̃ucuno gaje po glávi
 p̃uk, p̃úka, m. (:p̃uk)
 p̃ulas, p̃úlisa, m., tal. polso, bilo
 p̃ulĕnta, f. – I. kukuruzno brašno, II – nevera u p̃ulentu, ovdje je pulenta mj.
 ponente (tal.), što znači: zapad
 p̃ulina, f., mlada magarica; pule se ne govori
 p̃ún, p̃une, p̃uno, adj. (adv. p̃uno = mnogo)
 p̃uno, adv., mnogo se ne govori
 p̃unpa, f., tal. pompa, sisaljka
 p̃unpat, p̃unpān, v. impf., prema p̃unpa
 p̃unta, f., tal. punta, – I. prečka, kojom se učvršćuju prozori i vrata; vidi zap̃untat,
 II. rat; P̃unta je ime jednoga rata.
 punt̃ljôž, adj., tal. puntiglioso, čangrižljiv
 p̃untûra, f., tal. puntura, upala pluće
 p̃ur, tal. pure, premda, ipak
 p̃urga, f., tal. purga
 p̃uški, adj., običnije: p̃učki
 p̃ut, p̃ujĕn, v. impf., p̃uvenō uje = ulje, koje se pokupi sa samljevenih maslina
 prije nego što se stave u tísak
 p̃ût, p̃úta, m., govori se mjesto ulica, a ùlica se zove jedan mali trg usred sela

R

ràca, f., tal. razza, pleme = vrsta pasmina
 ràcvast, racvāten, v. pf.
 ràd (ràda) često se upotrebljava kao particip perf. II., npr. òni bi ràdali svĕ imat
 ràda, f., pored ràdnja
 ràkija, f., turska riječ
 ràm, m., tal. rame; mjed se ne govori
 ràmĭna, f., tal. ramina, limena posuda
 ràncidav, adj., tal. rancidov (za hranu) pokvaren, uspaljen
 rànin, rānin v. pf. – spremi
 rap̃àžik, m., (mj. arpadžik) sitan crni luk za presađivanje, od tur. arpadžyk
 rascĭpat, rascĭpan, v. pf., običnije racĭpat, racĭpan
 raskop̃ušat, raskop̃ušān, v. pf., raščešljati, v. kopušine

rasplátit, ràsplatīn, v. pf., rascijepiti
 ràspravit, ràspravīn, v. pf., govori se samo u značenju urediti, pospremiti (npr. raspraviti kuću) i ogovarati (ona bi ti raspravila i sv. Petra)
 raspřsa(t) se, raspřsān se, v. pf., otkopčati i raširiti odijelo; šta se je raspřsā ko da je lito
 rastrésat, rastrēsān, v. impf., ogovarati, klevetati
 rastrīt, ràstrēn, v. pf., pored razastrīt, ràzastrēn
 raspēt, ràspnen, v. pf., pored razapēt, ràzapnen
 rasúkat, rasūkan, v. pf., razmetnuti što je upleteno. (Samo u ovom značenju.)
 Rasúkala san stāru bičvu za príčat s onīm kóncēm.
 raščini(t) se, raščinin se, v. pf., samo u znač. odebljati: Čēr van je strāšno narēsla i raščinila se; zagnjōji zēm̄lu za šàlatu, pa češ vīdi, kàko će ti se raščini.
 rāšpa, f., tal. raspa, pored lima
 razgrágori(t) se, razgragórin se, v. pf., vidi grafori(t) se
 řđa, f., pored řūzina, tal. ruggine
 rebàtit, rebàtīn, v. pf., tal. ribattere, ponovo udariti; rebàtile su ūre
 rēč, rēčēn, v., pf. (ne govori se reknem), nēma mu se štā rēč = nema mu se što prigovoriti
 rēd, rēda, m., pl. ředovi = hridina
 reditat, reditan, v. pf., tal. ereditare, naslijediti
 rēfat, rēfān, v., pf. tal., rifare, popraviti
 rēkam i řikam, m., tal, ricamo, vezenje i vezene stvari
 rekāmat, rekāmān, v. pf., izvesti, izvezem, tal. ricamare
 rekāmavat, rekamājen, v. impf., vesti
 rēlōj, m., tal. orologio, sat
 rēndat, rēndān, v. impf., pored tetura(t) se
 rēst, résten, v. impf. (mj. rasti)
 rēšto, tal. resto, preostatak
 revolucjūn, revolucjūni, f., tal. rivoluzione, potpuni nered
 řišč, m., tal. rischio, opasnost; na řišč = na sreću
 řiščat, řiščān, v. pf., tal. rischiare, pokušati sreću
 rōda, f., tal. ruota, kolo
 rōdica, f. bratučeda (ovo nije poznato) i srodnica. (Anka mi je pīvā rōdica, a Mīlka mi je rodica u treću.)
 rōđak, m., bratučed (nije poznato) i srodnik
 rōguša, f., mjera, daljina od kažiprsta do palca i pletenica od kruna, što se mijesi djeci
 rōštjēra, f., tal. rostiera, posuda u kojoj se peče
 rūd i rūdast, adj., kudrav nije poznato; rud u znač. crven nije poznato
 rusmarin, m., ruzmarin
 řūzārje, m., tal. rosario
 rvāški, adj. hrvatski

S

sàket, m., tal. sacco, sacchetto, vrećica; govori se i vřićica, ali saket je od platna sašivena vrećica

sakrèštān, m., tal. sacrestano, crkvenjak nije poznato
 sâla, f., tal. sala, dvorana se ne govori
 sâlam, m., mj. psalam
 sâlît, sâlîjen, v. pf., stoji kâ salivèno = izvrsno pristaje k tijelu (odijelo)
 sâlpat, sâlpan, v. pf., kao dñnut
 samār, m., turska riječ
 sâmo, mj. sâmo
 samòvojān, adj., mj. samovoljan
 sârdēlna, adj., mj. imenica, tj. mreža za srdele, lokarde, skuše i inčune za ljetno
 ribanje, »pod sviću«
 sàstat (se), sàstanēn (se), f. pf., ne govori se susresti
 sàvura, f., mj. sovura
 sàvurina, f., angm. od sàvura
 sēbice, adv., redom jedno za drugim
 sēkrva, f., mj. svekrva
 sīč, m., tal. secchio, vjedro
 sigùrat, sigùrān, v. pf., tal. assicurare
 sīla, ad., vrlo, jako; sila mi je drago = vrlo mi je drago
 sīnak, m. (Od ove imenice dolazi nom. u vokativnoj službi: sīnak mōj! Ostali se
 padeži ne govore.)
 sinjāl, m., znak, tal. segnale
 sīnjat, sīnān, v. pf., tal. segnare, obilježiti, označiti
 sīr, sīra, m. (mj. sīr)
 sītnica, f., jedna vrst rešeta
 sīrnica, f., kruh s mlijekom i jajima, što se mijesi o Uskrsu. Neko ga zovu i pinca,
 ali u Sumart. ova riječ nije poznata
 siròtinstvo, n.
 skāla, f., tal. scala, daska, preko koje se ide u brod
 skale, f. pl. tantura, od tal. scala. stepenice, stube, štos e ne govori u Sumartinu
 skālīn, m., stuba, stepenica, tal. scalino
 skāndal, m., tal. scandalo, svađa, nemir
 skandālivac, m., koji čini skandale, svadljivac
 skandālivica, f., v. skandālivac
 skòčit (se), skòčin (se), v. pf. (Nèton ga zazòven, skòči se na ovu prišē.)
 skrīnja, f., škrinja se ne govori
 skūla, f., pored škōla, što govore mlađi
 skūp, adj., drāg se ne govori u tom značenju
 sládît, sladīn, v. impf., slatko govoriti, kao laskati
 sladūn, m., šipak (slatki)
 slāmica i slamnica, f., slamnjača
 slānka, f., mj. slamka
 slanútak, m., vrsta graha
 slàtkō, adj., mj. imenica slatkiš, u tom se znač. govori i: bonbóni
 slēbro, n., mj. srebro, što se također govori
 slīčit, slīčīn, v. impf., biti sličan (sličī nà matēr)

slipaški, adj., sljepački
 slípo òko, sljepočica se ne govori
 slíva, f., šljiva se ne govori
 slùžba, f., govori se kao zbirna imenica služinčad; za slùžbu vājā da bŭdē, a zà
 kučnē kako izade (govori se, kod čega ima malo)
 smíja(t) se, smíjen se, v., impf. mj. smíjati se, smíjēm se
 smírīt, smírīn, v. pf., udariti; smírīču te ako ne budeš dobra
 smòkvina, f., lišće od smokve
 smrīčka, f., smreka
 smrġgovica i smrgurica, f., stonoga; zovu je i gŭjina
 smŭd, m., prema smudit
 sočīvica, f., leća se ne govori
 sòvat, sújēn, v. impf., mj. psovati
 spāra, f., kolač ili kolač smotana krpa, što se stavi na glavu pod ono što se nosi
 na glavi
 spāsīt, spāsīn (se), v. pf., spasti se ne govori
 spīca, samo: paličica
 spīla, f., špilja
 spīza, f., tal. = spesa, trošak, potrošak i hrana (vrlo obično)
 sprātīt, sprātīn, v., pf., kao sagnati, npr.: sprati ovce u tor
 sprġda(t) se, sprġdān se, v. impf., podrugivati se; nēmoj sē sa mnōm sprġdati
 sprēmit, sprēmin, v. pf., govori se samo u znač. staviti na svoje mjesto
 spŭga, f., spužva
 spŭž, m., mj. pŭž
 srāb, m., mj. svrab
 srdīt, srbī, v. impf., mj. svrbjeti
 srġčen, adj., srdačan se ne govori
 srdela, i sardela, f., tal. sardella, vrsta riba
 srīča, f., (:srešta); nāč srīču = nać dragoga
 srīzan, adj., srītna, sritno
 stāk, stāka, m. (Nísan ni stāka učinila ili nísan ni òka stīskla)
 stāklo, n., pored čaklo
 stāra, stāri, adj., upotrebljavaju se kao imenice mj. starac, starica, što se rijetko
 govori
 stāt, stojīn, v. impf., stanovati, što se ne govori
 stāt, stānen, v. pf., i u ovom značenju: jōš nīje stāla kāfa = još nije počinula, što
 se također govori
 stīca(t) se, stīcān se, v. pf., malo se rasrditi
 stīd, stīda, m., običnije nego: srām
 stīdēč, adj. i stīdiv
 stimadŭr, m., tal. stimatore = procjenitelj
 stīmat, stīman, v. pf., tal. stimare, cijeniti i procijeniti: līpo stīma òca (= cijeni,
 časti), pōčeš mi stīmat masline (= procijeniti)
 stōpanica, f., vrijedna djevojka, dobra kućanica
 strā i strāv, gen. strāva, mladi govore i strāh, strāha

stràtīt, stràtīn, v. pf., samo sa značenjem = potrošiti npr.: stràtila san svè šòlde
 strġaċa, f., ili riba od kamena, tj. riba, koja se strže o kamen
 stùpa, f., ono što ostane na grebenima, kad se grebenaju konoplje ili lan
 stùra, f., tal. stuoja i stuora, neka vrsta slame
 sturìċ, m., prostiraċ upleten od sture, obično se na njemu suše smokve, višnje itd.
 sùċija, f., sušica se ne govori
 sùċijavac, m., i grintavac, tko se lako srdi
 sùċijavica, f., v. sùċijavac
 sùde, n.
 sulàcat, sulàcān se, v., impf., tal. solazzare, šaliti se je običnije
 sulār, m. (pored pergul) od tal. solare, doksat, balkon
 sùmjat, sùmjan, v. impf.
 sùmjīv, adj., sumjiv
 sùmjivac, m.
 sunpòrela, f., ploċica sumpra, kojom se sumpora baċva
 sunpòrīv, sunpòriva, adj. koji se kako srdi, koji plane brzo kao sumpor
 sunprèšat, šunprèšan, v. pf., izglàċati se ne govori
 sùnpraška, f., vruċi pepeo s malo ognjenih iskrica
 sùrgat (se), surgan (se), v.pf., usidriti brod i prenes. znaċ. o ĉovjeku: dobro se
 je usidrio = neċe ga lako niko istjerati
 súsīd, m., komšija se ne govori
 sūva, adj., mj. imenice suvica; pl. sūve, suho grožđe
 sūvica, f., vidi sūva
 stīva, f., tal. stiva; prvu stivu (= red) srdela vaja bacit
 stīvat, stīvān, v. pf., tal. stivare, poredati
 svàk, zamj. svatko
 svétac, m., govori se i mjesto ikonica, što je u Sumart. nepoznato
 svēti, adj., mj. svēti
 sviċār, m., ribar koji ide »pod sviću« ili »svitit«
 sviċar, sviċe, v. impf., svitati se ne govori
 svīdodžba, f., svjedodžba
 svírak, svírka, m., i svírka, f., sviralica
 svītīt, svītīn, v. impf. Poċ svitit ili poċ pod sviću = svijeċom ribu loviti. U prenes.
 znaċ. kaže se onome koji nas neprestano gleda: šta mi svitiš?
 svītīnjak, m.
 svucīvāt, svucījēn, v. impf., svlačiti se ne govori

Š

šabakūn, m., mreže od debeloga konca, oko 400 m duge, za lovljenje tunja
 šājeta, f., tal. saetta, grom, što se također govori
 šàltōra, f., ili šàltùrica, tal. sartora, švelja se ne govori
 šàltūr, m., tal. sartore, govori se i krojaċ
 šàntōċa, f., tal. santocchia, bogomoljka se ne govori

šàpjat, šàpjèn, v. impf., šaptati se ne govori
 šàv (mj. šàv), gen. šàva, m.
 šàvat, šàjen, v. impf., slati se ne govori, nego u slož. poslat.
 ščàrat, ščàràn, v. impf., tal. schiarare, razbistriti
 ščèdit, ščèdin, v. impf., štedjeti
 ščèto, adv., tal. schietto, prosto, jednostavno
 ščípat, špīpjes, v. impf., štipati
 ščír, m., neka trava što se jede
 ščirenica, f., neka trava što se jede
 ščùca(t) se, ščùcā se, v. impf. ščùcā mi se
 šèga, f., tal. sega, običnije pīla
 šègac, m., velika pila kojom se pīle drva
 šègat, šègān, v. impf., tal. segare, piliti; govori se i: pīlat dīrva
 šènica, f., mj. pšenica
 šetèmana, f., tal. settimana, sedmica se ne govori; obično: nedija
 šetembar, m. tal. settembre, mlađi govore i rujan
 šimàtòrje, n., tal. cimitero, groblje
 šivka, f., mj. šipka
 šjòr, šjòra, u odzivanju; šjor, šjora (i šor, šora) je bez akcenta u svezi s imenom:
 šjor Ánte, šjóra Kate; šjor, -a = gospodin, gospoda, tal. sora
 škàfet, m., tal. scafetto, ladica nije poznato
 škafètin, m., dem. od škàfet
 škàja, f., mj. školja
 škàkjat, škàkjèn, v. impf. mj. škakljati
 škapùlat, škapùlan, v. pf., tal. scapolara, osloboditi, izbaviti
 škàrtoc, m., tal. scartoccio, vrećica od papira
 škàtula, f., tal. scatola, kutija
 škína, f., tal. schiena, leđa
 škòj, škòja, m., tal. scoglio, otok
 škojār, m., čovjek sa školja
 škràpa, f., jamica u hridinama krajem mora
 škripājka, f., onomatopejska riječ za drvenu spravu, koja se upotrebljava mjesto
 zvona, prije Uskrsa
 škriřvan, m., tal. scrivano, pisar
 škûr, adj., tal. scuro, taman
 škûža, f., tal. scusa, oprostjenje, opravdanje
 škûža(t) se, škûžan se, v. pf. komu moliti; koga za oprostjenje, opravdati se, tal.
 scusarsi
 škvàrtat, škvàrtan, v. pf., tal. squartare, raščerekati
 šmìkat, šmìkàn, v. impf., vući iz nosa u se sluz
 šòlad, gen. šòlda i šòlda, n., pl. šòldi, gen. šòldi, m. tal. soldo, novčić i novac uopće
 šonadūr, m., tal. sonatore, svirač, što se također govori
 šoprakòperta, f., tal. sopraccoperta, omotnica za pismo
 španjùlet, m., tal. spagnoletta, vitlic svile i cigareta
 (š)pàšpad, m., tal. passaggio, trošak za putovanje

špèdit, spèdin, v. pf., tal. espedire, spremi, što se također govori
 špijün, m., tal. spione, doušnik
 špòjat, špòjān, v. pf., tal. spogliare, sadrijeti, ogoliti
 špòrak, špòrka, špòrko, adj., tal. sporco, nečist, zamazan, što se ne govori
 špòrkica, f., tal. sporchezza, nečistoća i nečist
 štajün, m., gen. štajúna i štajüni, f., a čuje se i štađün, tal. stagione, doba godine
 štanap, štanpa, m., tal. stampo, kaulpi za kolače i uzorak za kroj.
 štanpat, štanpan, v. pf., tal. stampare, promotriti ili prikazati koga vrlo točno
 šterika, f., lojena svijeća
 štit, štijēn, v. impf., govore još samo stariji ljudi, inače čitati
 štival, m., tal. stivale, čizma, što se također govori
 štrāca, f., tal. strazza, stara krpa
 štrāmac, g., strñca, m., tal. stramazzo, strunjača nije poznato
 štrapāc, m., tal. strapāzza, muka, zlostavljanje
 štrapācat, štrapācān, v. pf.: impf. prema imenici štrāpac
 štrūmenat, štrūmēnta, m., tal. strumento i istrumento, znači stvar obično ponešto
 čudna onome koji pripovijeda. (Ima ti òna stòtinu svāki štrūmenata = stotinu
 takih stvari, za koje ja ni ne znam što su.)
 štük, m., tal. stucco, strop i smjesa, kojom se ispunjuju pukotine u drvu
 štūmak, štūnka, m., tal. stomaco, želudac se ne govori
 šudār, m., rubac govore samo mlađi
 šudārič, m., dem. od šudār, rupčić se ne govori
 šufigat, šufigājen, v. impf., tal. sofficare, o jelu: polako iskuhavati
 šufištik, adj., tal. sofisticco, čangrizav
 šūfit, m., i šūfita, f., tal. soffitta, tavan, potkrovlje, tavan se ne govori u ovom
 značenju, nego u značenju pod, poda, što se također govori
 šūkavica, f., ona koja »šūka bājame« (v. članak 17)
 šūpjāča, f., pjenjača nije poznato
 šūša, f., pored sūša
 šūšanj, šūšnja, m., mj. sušanj
 šūšit, šūšin, v. impf., običnije sūši, sūšin

T

tåbak, m., tal. tabacco, govori se i duvān, duvána
 tåk, tåka, m., I. potpetica, II. trup (vidi: trûp)
 tåkica, f., običnije nego vilica
 tåkjat, tåkjām, v. impf., mj. takljati
 tāmjan, m., mj. tamljan od tamnjan
 tåntat, tåntān, v. impf., tal. tentare, napastovati
 tåpēt, tapéta, m., tal. tappeto (ni sag ni prostirač nije poznato)
 tarantine, f. pl., mreže za lovljenje ribe, strgače, imaju trostruku mrežu, u sredini
 je mreža malih oka a izvana velih
 tastāmenat i testāmēnat, m., oporuka, tal. testamento. (Kad je što vrlo opširno,

npr. pismo ili pripovijedanje, kaže se: to ti cīli (ili pravi) testāmenāt
 tāta, f., u dječjem govoru: beba, lutka, malo dijete
 tātā, m., u najnovije vrijeme uče djecu da tako zovu oca
 tāvān, tāvāna, m., pod, poda (patos nije poznato) i kat, sprat, npr. na gornjem
 tavanu (ili podu) = na gornjem katu
 tāvaja, f., tal. tavaglia, stolnjak
 tavājōl, m., tal. tavaglivolo, ubrus
 tavūlin, m., tal. tavolino, govori se i: stolič
 tēlič, m., dem. (mj. tele)
 tenpèrin, tenperína, m., tal. temperino, periš nije poznato
 tēpal, tēpla, tēplo, adj. topao
 tēplica, f., tēplina
 tēplin, tēplīn, v. impf., topliti
 tēraja, f., tal. terraglia, porculansko suđe
 tērmin, m., tal. termine, rok
 testāmenat, testāmēnta, m., pored tastāmenat
 tēta, f., mj. tetka
 tētura(t) se, tēturan se, v., impf. ići kao pijan, ljuljati se
 tīca, f., mj. ptica
 tīč, m., pored tica (= ptica)
 tímūn, m., tal. timone, kormilo se ne govori
 tīnel, m., tal. tinello, blagovaonica
 tīsuča, f., običnije iljada
 tlèh, tlèha i tlèv, tlèva, m., pored pòd i tāvān
 tòvār, tòvara, m., pored magarac, ali prvo je običnije
 tramùntāna, f., tal. tramontana, sjeverni vjetar
 trāpīt, trāpīn, v. impf., krčiti ledinu
 tratāmenat, m., tal. trattamento, gozbina
 tràtat, tràtān, v. pf., tal. trattare, počastiti
 tràvārica, f., rakija s raznim travama
 tràvèsa i tràvèrsa, f., tal. traversa, pregača nije poznato
 trèfit, trèfīn, v. pf., njem. treffen, susresti
 trèpjat, trèpjen, v. impf., treptati
 tṛgāč, tṛgāča, m., čovjek koji trga grožđe
 tṛgānje, n., branje grožđa pored tṛgāščina; berba nije poznato
 trgúza(t) se, trgūzan (se), v. impf. pored gúzat (se) = ljuljati se
 trīja, f., pored barbūn
 tṛkat, tṛčēn, v. impf., trčati
 tṛstīka, f., trska nije poznato
 trūp, m., (pored tāk) znači samo komad debla na kojemu se siječe, npr. meso,
 riba itd.
 trūp, m. vrsta ribe, thynnus
 tújat, tújan, v. impf.; I. valjati npr. bačvu, buču itd.; II. štà mi se tūjaš ùvik ispod
 nōgā = što mi se vučeš uvijek ispod noga
 tūkat, tūkā, v. pf., tal. toccare, trebati (tūkalo je, da òn ide nà mīsto nje (= trebalo je, da ...)

tùrica, f., I. klip kukuruza sa zrnima; II. turica duvana = čvrsto zavijeno lišće duhana
tùsan, adj., vrlo malen
tùst, adj. pored dèbel, gdješto i prìtil; tùsti četvrtak = posljednji pokladni četvrtak
tvřdo, adv., tvrdo ču te nabúbat (= jako, dobro)

U

ublíditi, ublíditi, v. pf., postati blijed
ubucívati, ubucíjen, v. impf., pored obucívati, obucíjen
ubūč, ubūčen, v. p., pored obūč, obūčen
ucmílit, ucmílin, v. p., i: ucvílit, ucvílin
učéra i učěra, adv., pored jučěr i jučěrá
ùdrit, ùdrān, v. p., ùdariti se ne govori
udúži(t) se, udúžin se, s v. pf., uzeti u koga novaca u dug
udúžit, udúžin koga, v. pf., datu komu novaca u dug
ùfatīt, ùfatīn, v. pf., pored ùvatīt
ùgjēn, m., mj. ugljen
uglěvje, mj. ugljevlje
ùklepat, ùklepān, v. pf., utisnuti komu što (:uklopiti)
ukrípiti, ukrípiti, v. pf., okrijepiti
ùlist, ùlizēn, v. pf., običnije nego ūč, ūđen
ùltime, tal. ultimo, radni, posljednji; u kletvi: ùltime ti bīlo!
ûnca, f., mjera za tekućine i za dužinu
upíšívati, upíšíjen, v. impf., mj. upisivati
ûra, f., tal. ora, mlađi govore i sāt
Ûskrs, m. Māli Ûskrs = nedjelja po Uskrsu
ùskrsnī, adj.
uskorēpi(t) se, uskorēpin se, v. pf., razvaliti se
uskvási(t) se, uskvāsin se, v. pf., postati kiselo, pokvariti se, govori se jednako i:
uzjúti(t) se
uslādi(t) se, uslādin se, v. p. (Pored: Štā mi se je uslādila rība dānas! govori se
i: Šta sam se uslādila u ribi danas!)
ùsta(t) se, ùstanēn se, v. pf. i
ùstajā(t) se; ùstajēn se, v. impf., govori se mj. ustati i ustajati, npr. Jūtros san se
rāno ùstala. Kād se ùstajete ùjutro?
usurbùlat, usurbùlān, v. pf., jaje meko skuhati. (Nē znā ni usurbùlat jáje, a udāla
bi se! Nājzdrāvijē je jáje ù sūrbulu /= rovito, što nije poznato/.)
ušēnak, ušēnka, m., uš se ne govori
ušúkat, ušúkan, v. p., dobiti u igri »na bajame«
utamáziti, utamāzin, v. pf., pored utamānit (napose za kupus)
ùzdržā(t) se, ùzdržīn se, v. impf. (Vīno se dōbro ùzdržī /tj. ne kvari se/. Čovik se
dobro uzdržī (tj. dobro nosi godine, što se također govori.)
uzěst, ùzmēn, v. impf., i: vazěst, vāzmēn, uzeti
uzgāsiti, uzgāsin, v. pf., pored ugāsiti, ugāsin

uzrí(t) se, uzĩmin se, v. pf. (strašno san se uzimila stojeć vako mirno)
ùžānca, f., tal. usanza, običaj, što se također govori
uzùntat, uzùntān, v. pf., tal. giuntare, dodati

V

vàjat, vājān, v. impf. (valere) a gdješto i vajāden
vájat, vājan, v. impf., vājati
vākī, -ā, -ō i vakī, -ā, -ō, mj. ovaki, -a, -o
vāko ili vāko, adv., mj. ovako
vāla, f., tal. valle, zaton
vālīža, f., tal. valigia, putni kovčeg
vāmo, vāmo i vāmo, adv., mj. ovamo
vāpit, vāpīn, v. impf. (od Вълити) i slož.: zavāpit, zavāpīn
vāpōr, vāpōra, m., tal. vapora, parobrod
varenīk, m., iskuhati mǎst
vās, svā, svō, mj. sav, sva, sve
vātra, f., običnije nego oganj
vazēst, vāzmen, v. pf., pored uzēst, ũzmen
vāž, m., tal. vaso, pored sud i lāta
vēl, vēla, m., tal. velo, koprena se ne govori
vēleta, f., od tal. veletta, koprena, kojom se pokriva glava u crkvi
vēlud, m., tal. velluto, baršun nije poznato
vēna, tal. vena, žila se također govori
vēnac, vēnca, g. pl. vēnāca
vēntula, f., tal. ventola, lepeza
veoma, adv., ne govori se u Sumartinu, nego se zamjenjuje drugim adverbom,
strašno, npr.: strašno līp; čūdo, pūno
verdūn, m., tal. verdone, vrsta ptica
vēštīt, m., tal. vestito, odijelo
veživat, vežījen, v. impf., mj. vezivati
vīcij, vīcja, m., tal. vizio, mana se također govori
vīcjūz, adj.: pun mana
vīdit, vīdīn, v. imp. (Kòjī trūd je òna vīdīla u mladosti! /= Mnogo je trudila,
radila/.)
vīdro, n., običnije nego maštilo. Očete mi dati u vidru vode?
Vīsko, muško ime, mj. Visko
vīšč, m., tal. visehio, ljepak
vīški (:Vis), adj.
višnjāk, m., sok od višanja
vīžita, f., tal. visita, pohod
vižitat, vižitān, v. pf., tal. visitare, pohoditi i pregledati, razgledati
vlās, m., kosa se govori samo, kad se misli upletena na kosu: pletenica, a inače:
vlāsi
vóde, adv., pored óvde

vòjka, f., (mj. vočka), gen. pl. vòčaka (mj. vočaka)
 vólak, vólka, m., i ogrcc, njanjur, morski puž
 vònj, vònja, m., miris se ne govori
 vònjic, m., parfem
 vòlat, vólta, m., od tal. volto, svod se ne govori
 vríme, vrìmena, v. (Vrlo je običan plural: làko je bilo u stara vrimèna; biče mìsec
 dānā, da su učinila līpa vrimèna.)
 vrīt, m., četvorna mjera
 vrīt, vrè, v. impf., 3. l. pl. vredū
 vřkat, vřkān, v. impf., običnije nego ũckat koga na što
 vròvak, vròvka, m., vrh i površina
 vřša, f., košara za lovljenje ribe

Z

záduha i záduva, f., asthma
 zagàlat, zagàlān, v. pf., npr. zagàlat rukave (= zasukati rukave), zagàlat pàndile
 (= podići suknje)
 zàitī(t) se, zàitīn se, v. pf., (mj. zahititi = zabaciti) zàitijo se je kāmennom za nřjn;
 ali: bacit kamen
 zajāt, zājmen, v. pf. (Zajála san mu 100 dinara; zajála san u njega sto dinara.)
 Ne govori se ni uzajmiti, ni pozajmiti, ni posuditi.
 zakòjīt (pored zàklat) prema prez. zàkojēn
 zakūnjat, zakūnjan, v. pf., zadrijemati
 zakūsīt, zakūsī, v. pf., znači samo: zasītiti (i to masnom ili vrlo hranjivom hranom):
 Mlīča nē možeš pūno ĩst, jer je zāsītan, ðdma te zakūsī.
 zalúdu, adv., ne govori se zalud ni uzalud
 zanovétat, zanovétan, v. impf., zanovijetati
 zàparīt, zàparīn, v. pf., politi što vrućom vodom
 zapíhat se, zapíšen se, v. pf., izgubiti dah hodajućī
 zàprećat, zàprećen, v. pf., a zapretati se ne govori
 zapūntat, zapūntan, v. pf., puntom učvrstiti prozor ili vrata (vidi pūnta)
 zàrad(i), prijedl.
 zarúsīt, zarúsīn, v. pf.: zarúsilo je gròžđe (= istom je počelo rumeniti)
 zástor, m., znači samo: komad vreće, m što se stere na tle kad se suše smokve i
 drugo
 zatájīt, zatájīn, v. pf., običnije nego zatájat, zatájān
 závitova(t) se, závitujen se, v., f. komu ili što
 zdĭgnut, zdĭgnen, v., pf. i đĭgnut, đĭgnēn
 z(d)rĭl, zdrĭla, adj., zreo
 zdūpnīt, zdūpnēn, v. pf., kao đřznut
 zēje, n., mj. zelje = zelenje
 zenelbāć, m., zelembać
 zēnica, f., pored āndel

zēst (mj. zepsti), zēben, v. impf.
 zgrōzit (se), zgrōzīn (se), v. pf., ražalostiti (se). (Zgrōzilo me je tō vīdit. Zgrōzila
 san se, ka san čūla.)
 zīkva, f., mj. zivka od zipka
 zīmica, f., pored zīmnica i zīmnjača, vrsta smokve
 zlàka, f., običnije dlàka
 zřica, f., običnije nego řlica; kařika nije poznato
 zlōčest, adj., pored zāl, zlà, zlō
 zmīja, f., guja vrlo rijetko
 zōrit, zoriń, v. impf., zreti se ne govori
 zřcalo, n., običnije nego ogledalo
 zvīr, f. (obično), katkad m.
 zvīždat, zvīžđen, v. impf., zviždati

Ž

žaba, f., znači i kornjača
 žálo, žala, n., žalo
 žbānja, f., bačvica bez dna, u koju se obično spremaju smokve i višnjje
 žbātīt, žbātīn, v. pf., tal. sbattere, istući npr. jaje
 žbīr, m., tal. sbirro, financijalna straža (govori se samo uvredljivo i prezirno,
 inače: finanac, financa)
 žèjud, m., žir se ne govori nego u izreci: di nīje žīra, nēma mīra
 žèp, žèpa, m. (mj. džep)
 žigerica, f., crńā i bīlā, običnije: jētra i plūča
 živo, adj., upotrebljava se mjesto imenice za konja, mazgu i magarca
 život, m., znači i tijelo (npr. vās me život bolī) i stas, struk (npr. ima lipi život)
 životinja, f., znači kolektiv stoka
 žřica, f., i zřica; kařika nije poznato
 žmak, m. (učinijo mu se žmāk = dalo mu se nažao)
 žmīrke, f. pl., jedna igra
 žmūl, žmūla, mj., čaša se govori samo u »finom govoru«
 žřna (mj. řrvna), gen. řřvāna
 Žūdīj, m., tal. giudeo, Židov
 žūj, žūja, m. (mj. žūlj)
 žūka i žūkva, f.
 žūnta, f., tal. giunta, dodatak (Nēma mēsa bè(z) žūnte /u pripovijedanju se svemu
 nešto doda/.)
 žūntat, žūntān, v. pf., (prema imenici žūnta (dodati)
 žūpnik, m. (mj. žūpnīk)
 žūrnāta, f., tal. giornata, nadnica, řto se takoder govori